Milliyet
ÇOCUK
17 Eylül 1984 ● Sayı: 38 ● 60 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN

BİLİM DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

UZAY
ANSİKLOPEDİSİ
Bu Sayıda Başladık

RENKLİ TELEVİZYONLAR BİLGİSAYARLAR ARMAĞAN EDİYORUZ!

ADEL-FABER'le yazıyor... çiziyor... boyuyor...

bütün çocuklar

ADEL-FABER
kurşunkalem
kuruboya
fosforlu
pastel
tükenmez
keçeli
dolmakalem
suluboya
silgi
kalemtraş...

ADEL-FABER
"insanlar yazdıkça"

bizden size

UZAY ANSİKLOPEDİSİ'NE BAŞLADIK

*BU yılın başında sizlere sunmaya başladığımız **Bilim Dünyası Ansiklopedisi**'nin birinci cildi "**Bilgisayar**", ikinci cildi "**enerji**"den sonra, sıra "**Uzay**"a geldi sevgili okurlarımız. **Wright Kardeşler**'in 1903 yılında çift kanatlı uçaklarıyla gökyüzüne yükselmelerinden, 1957 yılında Sovyet Sputnik roketine, Amerika'nın 1981 yılında "Uzay Mekiği"ni fırlatana kadar, uzay bilimi başdöndürücü bir ilerleme gösterdi. Bu insanın yaşamına sığabilecek bir süre içinde, önemli gelişmeler kaydedildi.*

*İşte sizlere bu sayımızdan başlayarak sunacağımız "**Uzay Ansiklopedisi**"nde, başdöndürücü bir hızla gelişmiş bütün bu aşamaları okuyacak, okul yaşamınızda olduğu kadar, ilerki yıllarda da bir 'başucu' ansiklopedisi olarak kullanabileceksiniz.*

Her zaman olduğu gibi, Bilim Dünyası Ansiklopedisi'nin üçüncü cildi olan "Uzay"ın özel olarak dayanıklı cilt bezinden yaptırdığımız cilt kapaklarını en yakın gazete bayiinden edinebilirsiniz.

*BU sayımızla birlikte, "**Armağan Yağmuru**" kampanyalarımızı yeniden başlatıyoruz sevgili okurlarımız. İç sayfalarımızda ilk kuponlarını bulacağınız **Renkli Televizyon** ile, **Bilgisayar**'dan tutun da, okul yaşamınız boyunca kullanabileceğiniz çalışma odası takımlarına varıncaya kadar, sizlere birçok armağan dağıtmayı amaçlıyoruz.*

*"**Armağan Yağmuru**" kampanyamıza katılabilmeniz için, bu haftadan başlayarak yayımlayacağımız "**televizyon**"kuponlarından sıra numarasıyla 12, "**bilgisayar**" kuponlarından da sıra numarasıyla 10 adet biriktirmeniz gerekiyor.*

*YİNE bu sayımızda, geleneksel "**Büyük Yarışma**"mızı da başlatıyor, okurlarımızı şiir, öykü yazmaya, resim ve karikatür yapmaya çağırıyoruz.*

Esenlik dileklerimizle...

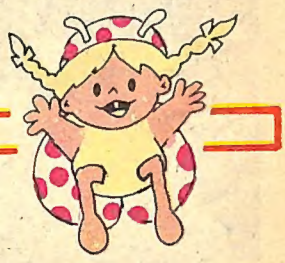

içindekiler

Bizden Size 3
Red-Kit 4-9
Öykü-Şiir 10-11
Bilim Dünyası 12-13
Mırnav 14-17
İlginç Öyküleriyle Buluşlar 18
Bilmece-Bulmaca 20-21
Ormanlar Kralı Robin 22
Pul Köşesi 23
Profesyoniler 24-26
Sınıftaki Afacan 28-29
Okurdan Okura 30-31
Afacanlar 32-25
Dünyanın Dört Bucağından 36-37
Bob Morane 39-42

okurun sesi

Bu sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı "**Milliyet Çocuk Dergisi, Okurun Sesi Cağaloğlu-İstanbul**" adresine bekliyoruz.

Derginizi 3-4 yıldan beri almaktayım. Bu derginizin hiçbir sayısını kaçırmadan alıyorum. Cimcime. Red-Kit. Siyah Kısrak. Bilmece-Bulmaca sayfalarını çok seviyorum. Sizden isteğim bu sayfaları çoğaltmanızdır. Ayrıca fıkra, şarkı sözleri ve yararlı bilgilere yer vermenizi rica ediyorum.

Zeynep Cemalcılar (Eskişehir)

Derginizi 1980 yılından beri alıyorum. Red-Kit, Siyah Kısrak, Maskara, Cimcime, Beşler Çetesi'ni beğenerek okuyorum. sizden isteğim, Beşler Çetesi'nin maceralarını 5 sayfaya çıkarmanızdır. Ayrıca Hoşmemiş'i yeniden yayınlamanızı istiyorum.

Selin Soyral (İstanbul)

Milliyet ÇOCUK

İmtiyaz Sahibi
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Teknik Sekreterler
AYSEL UĞUR ● NACİ ÖZDAĞLI

Teknik Danışman YETKİN ALDİNÇ

Adres: MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ Milliyet Yayınları Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10 Cağaloğlu İSTANBUL

Telefonlar: 526 83 86 - 520 83 94 528 42 67 - 528 55 66

Abone ve Satış İçin Başvuru: Milliyet Çocuk Dergisi Satış Servisi, Cağaloğlu - İSTANBUL

Abone Koşulları: Yıllık: 2990.— TL. Altı Aylık: 1495.— TL.

Milliyet Yayın A.Ş. Ayazağa Ofset Tesisleri'nde hazırlanmış ve basılmıştır.

Türkiye'de Satış Fiyatı: 60 Lira
Kıbrıs'ta Satış Fiyatı: 80 Lira

17 Eylül 1984
Yıl: 13 Sayı: 38 Cilt: 3

Dergimize gönderilen yazılar, yayımlansın yayımlanmasın iade edilmez...

RED KİT

ABRAKADABRA 7

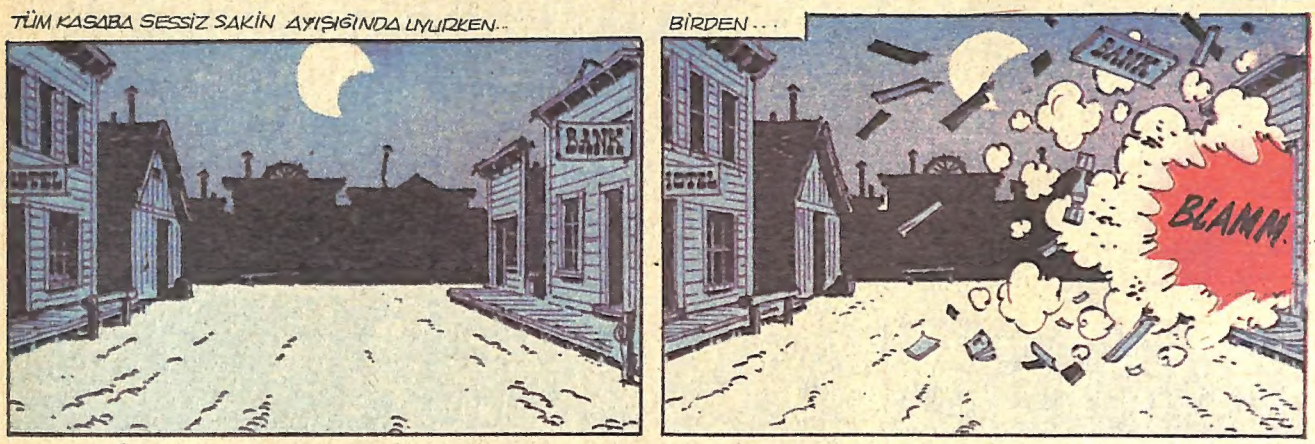

PEKİ ŞERİF NEREDE?
?!
BURADA-YIM!
ARANIYOR
ORADA İŞİNİZ NE ŞERİF?
ŞU ABRAKADABRA DE-NEN ADAMA YEMEK VERİYORDUM BİRDEN...
BİRDEN YILDIZINIZ VE ANAH-TARLARINIZ GÖZDEN KAY-BOLDU DEĞİL Mİ...
PAN!
PEKİ BANKADAN ÇALINAN ALTINLAR NEREDE?
ALTINLAR ÇALINDI MI?
EVET, AMA YARDIMCINIZ HIRSIZI YAKALAYIP SANDIĞA EL KOYMUŞ!
YARDIMCIM MI?
ZGA
ŞERİF! BENİM ATLARIN İŞİ BİT-TİYSE ŞUNLARI GERİ VER ARTIK!
ATLARIN MI?
EVET! YARDIM-CIN GELİP BENDEN İKİSİNİ ÖDÜNÇ ALDI!
BU YARDIMCI LAFI DA NEREDEN ÇIKTI? BENİM YARDIMCIM FALAN YOK!
BEN BİLİYORUM!
PEKİ YA ALTINLA-LARA EL KOYAN?..
BENİM ATLARI GÖTÜREN?
EVET... KİM?
BURAYA KADAR ŞANSIM YAVER GİTTİ!
258

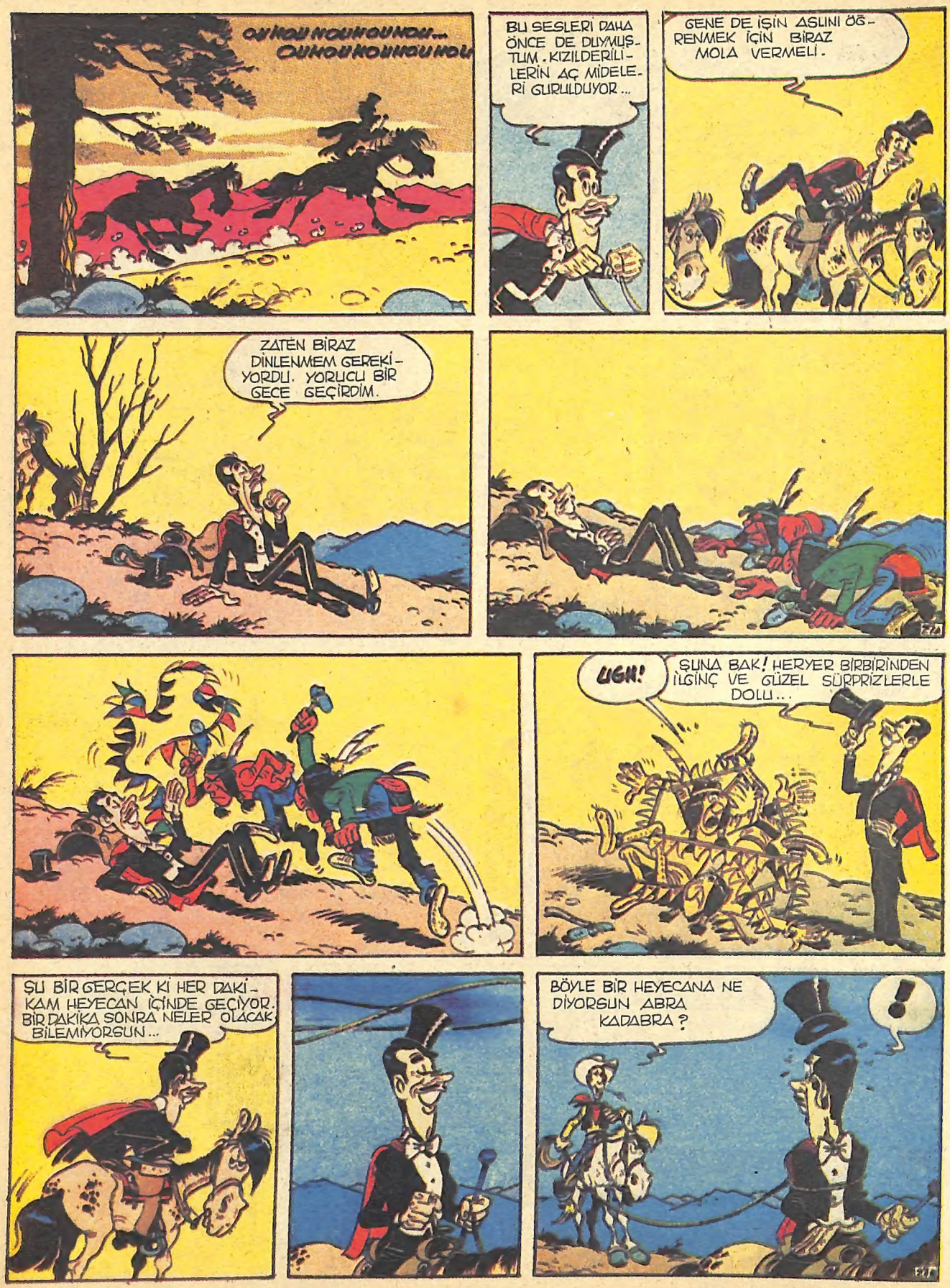
OU HOU HOU HOU HOU...
OU HOU HOU HOU HOU
BU SESLERİ DAHA ÖNCE DE DUYMUŞTUM. KIZILDERİLİLERİN AÇ MİDELERİ GURULDUYOR...
GENE DE İŞİN ASLINI ÖĞRENMEK İÇİN BİRAZ MOLA VERMELİ.
ZATEN BİRAZ DİNLENMEM GEREKİYORDU. YORUCU BİR GECE GEÇİRDİM.
UGH!
ŞUNA BAK! HERYER BİRBİRİNDEN İLGİNÇ VE GÜZEL SÜRPRİZLERLE DOLU...
ŞU BİR GERÇEK Kİ HER DAKİKAM HEYECAN İÇİNDE GEÇİYOR. BİR DAKİKA SONRA NELER OLACAK BİLEMİYORSUN...
BÖYLE BİR HEYECANA NE DİYORSUN ABRA KADABRA?
!

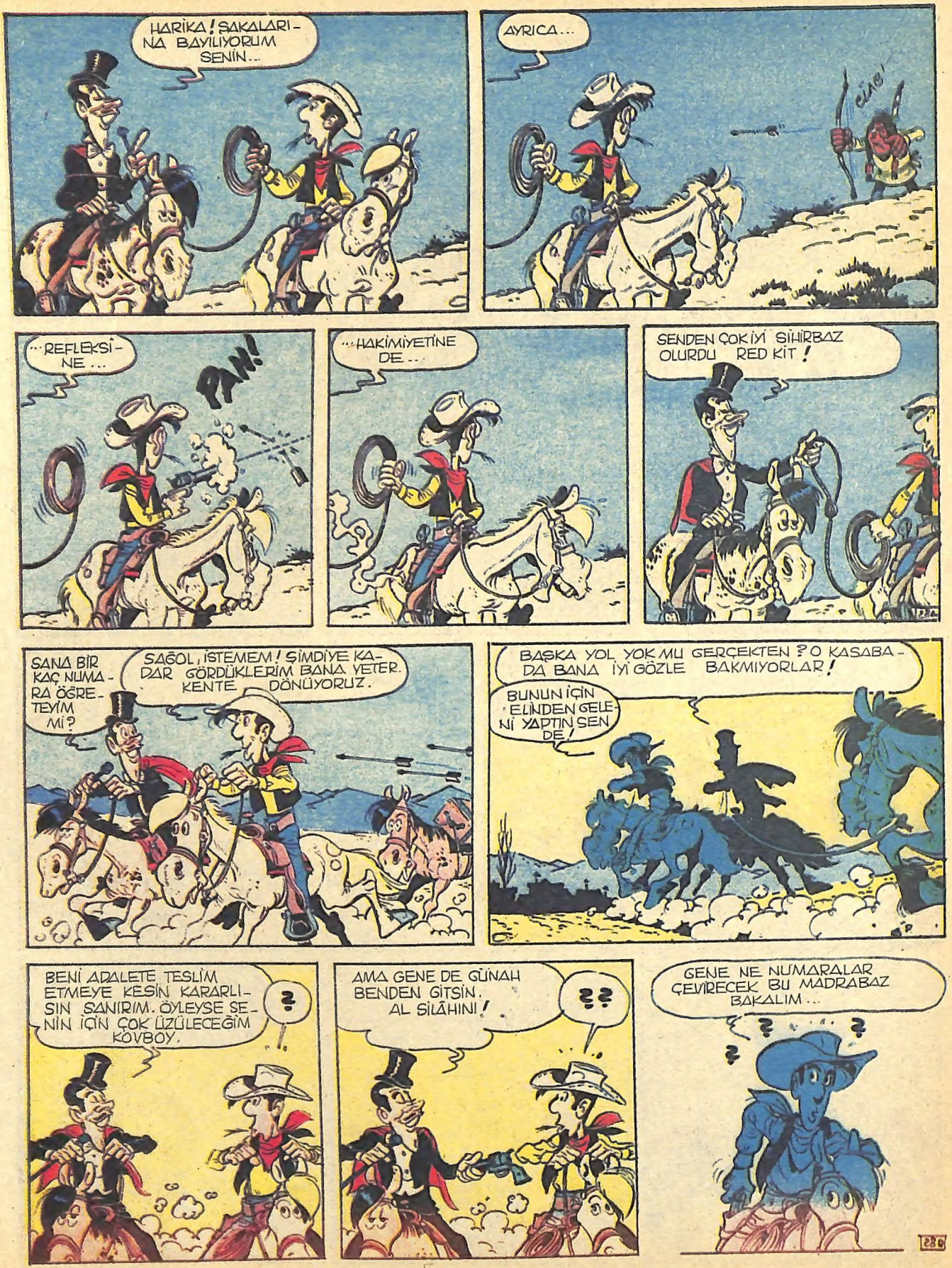
HARİKA! SAKALARINA BAYILIYORUM SENİN...
AYRICA...
CIAG!
...REFLEKSİNE...
PAN!
...HAKİMİYETİNE DE...
SENDEN ÇOK İYİ SİHİRBAZ OLURDU RED KİT!
SANA BİR KAÇ NUMARA ÖĞRETEYİM Mİ?
SAĞOL, İSTEMEM! ŞİMDİYE KADAR GÖRDÜKLERİM BANA YETER. KENTE DÖNÜYORUZ.
BAŞKA YOL YOK MU GERÇEKTEN? O KASABADA BANA İYİ GÖZLE BAKMIYORLAR!
BUNUN İÇİN ELİNDEN GELENİ YAPTIN SEN DE!
BENİ ADALETE TESLİM ETMEYE KESİN KARARLISIN SANIRIM. ÖYLEYSE SENİN İÇİN ÇOK ÜZÜLECEĞİM KOVBOY.
?
AMA GENE DE GÜNAH BENDEN GİTSİN. AL SİLÂHINI!
??
GENE NE NUMARALAR ÇEVİRECEK BU MADRABAZ BAKALIM...
?
?
?
286

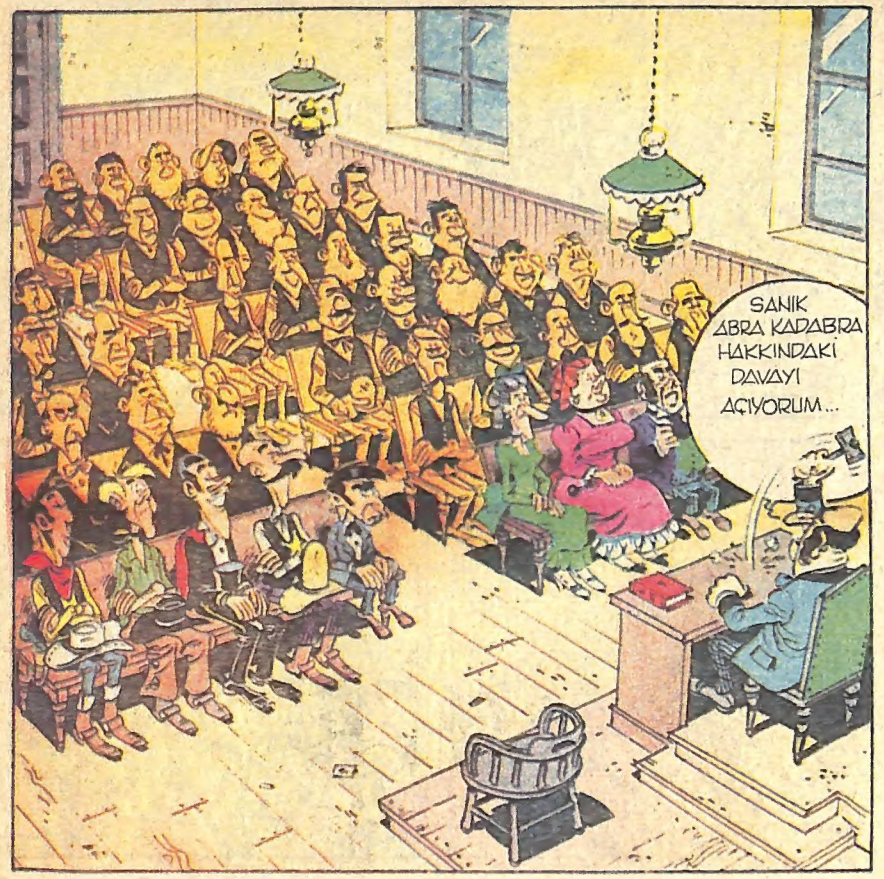
SANIK ABRA KADABRA HAKKINDAKİ DAVAYI AÇIYORUM...

BU, GERÇEK ADINIZ MI?

BANA AVRUPA'DA "SİHİRBAZLAR KRALI" DERLERDİ.
294

BAZILARI DA "ZATİ SUNGUR'UN ÇÖMEZİ" ADINI TAKTI. ASLINDA BEN ÇÖMEZ DEĞİL, KÖLEYİM. GÜZELLİĞİN KÖLESİ!
SANIK, YERİNE OTUR.

KOCACIĞIM, BIRAK DA BEYEFENDİ KONUŞSUN!
PEKİ KARICIĞIM!

BU ANI ÖMRÜM BOYUNCA ASLA UNUTMAYACAĞIM MADAM SAĞOLUN!

SİZDEN BUNU BİR ANI OLARAK SAKLAMAK ÜZERE ALMIŞTIM, FAKAT DAYANAMAYIP GERİ VERİYORUM.
BENİM MADALYONUMU DA ÖYLE ALMIŞTI...
AH, NE ROMANTİK!

ROMANTİKMİŞ! BANKADAKİ ALTINLARI DA BENİ BEĞENDİĞİ İÇİN Mİ ANI OLARAK ALIP YANINDA GÖTÜRDÜ?
298

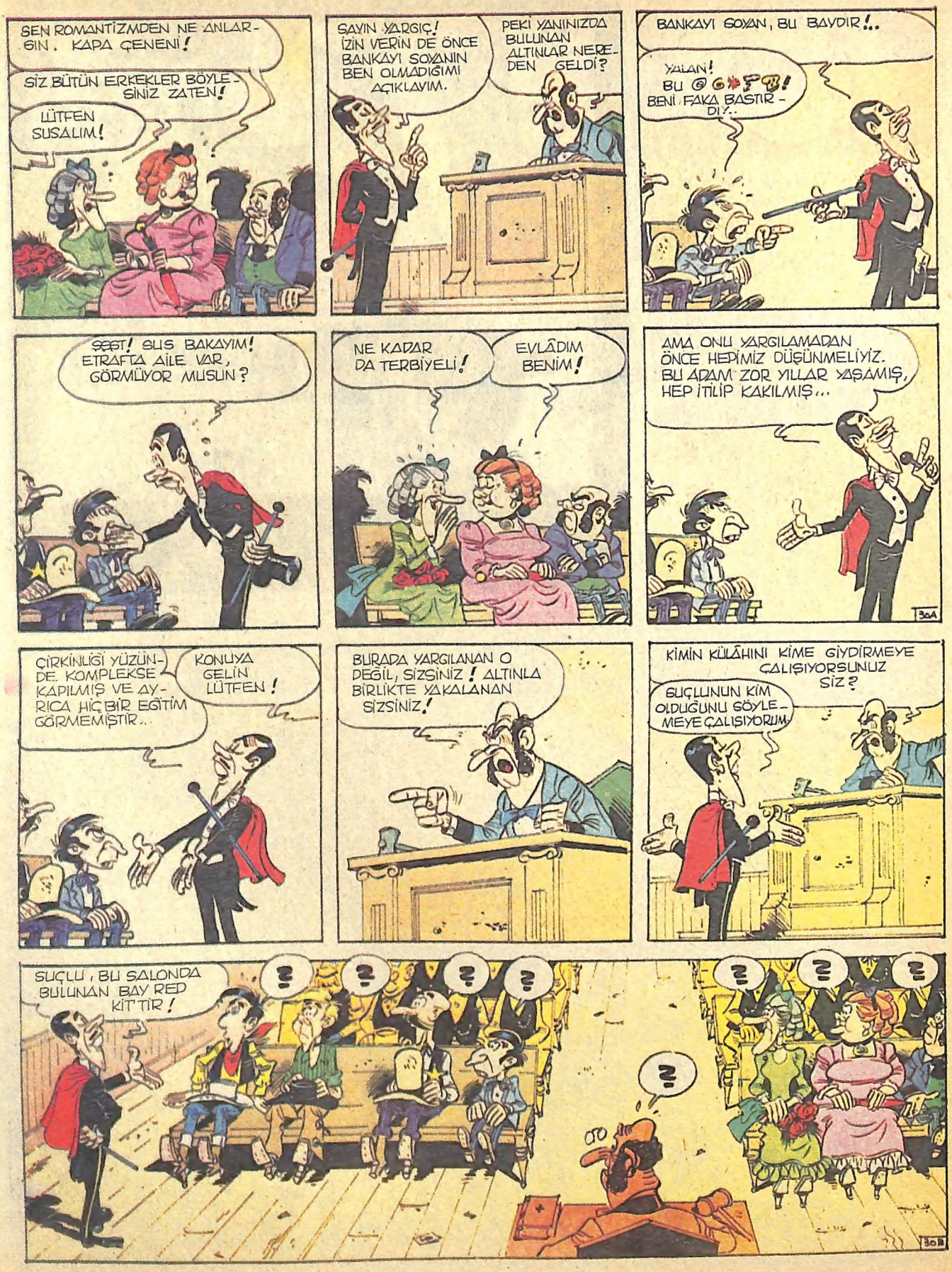
SEN ROMANTİZMDEN NE ANLARSIN. KAPA ÇENENİ!
SİZ BÜTÜN ERKEKLER BÖYLESİNİZ ZATEN!
LÜTFEN SUSALIM!
SAYIN YARGIÇ! İZİN VERİN DE ÖNCE BANKAYI SOYANIN BEN OLMADIĞIMI AÇIKLAYIM.
PEKİ YANINIZDA BULUNAN ALTINLAR NEREDEN GELDİ?
BANKAYI SOYAN, BU BAYDIR!..
YALAN! BU @G*FQ! BENİ FAKA BASTIRDI!..
ŞŞŞT! SUS BAKAYIM! ETRAFTA AİLE VAR, GÖRMÜYOR MUSUN?
NE KADAR DA TERBİYELİ!
EVLÂDIM BENİM!
AMA ONU YARGILAMADAN ÖNCE HEPİMİZ DÜŞÜNMELİYİZ. BU ADAM ZOR YILLAR YAŞAMIŞ, HEP İTİLİP KAKILMIŞ...
ÇİRKİNLİĞİ YÜZÜNDE. KOMPLEKSE KAPILMIŞ VE AYRICA HİÇ BİR EĞİTİM GÖRMEMİŞTİR..
KONUYA GELİN LÜTFEN!
BURADA YARGILANAN O DEĞİL, SİZSİNİZ! ALTINLA BİRLİKTE YAKALANAN SİZSİNİZ!
KİMİN KÜLÂHINI KİME GİYDİRMEYE ÇALIŞIYORSUNUZ SİZ?
SUÇLUNUN KİM OLDUĞUNU SÖYLEMEYE ÇALIŞIYORUM.
SUÇLU, BU SALONDA BULUNAN BAY RED KİTTİR!
?
?
?
?
?
?
?
?
?

Öykü

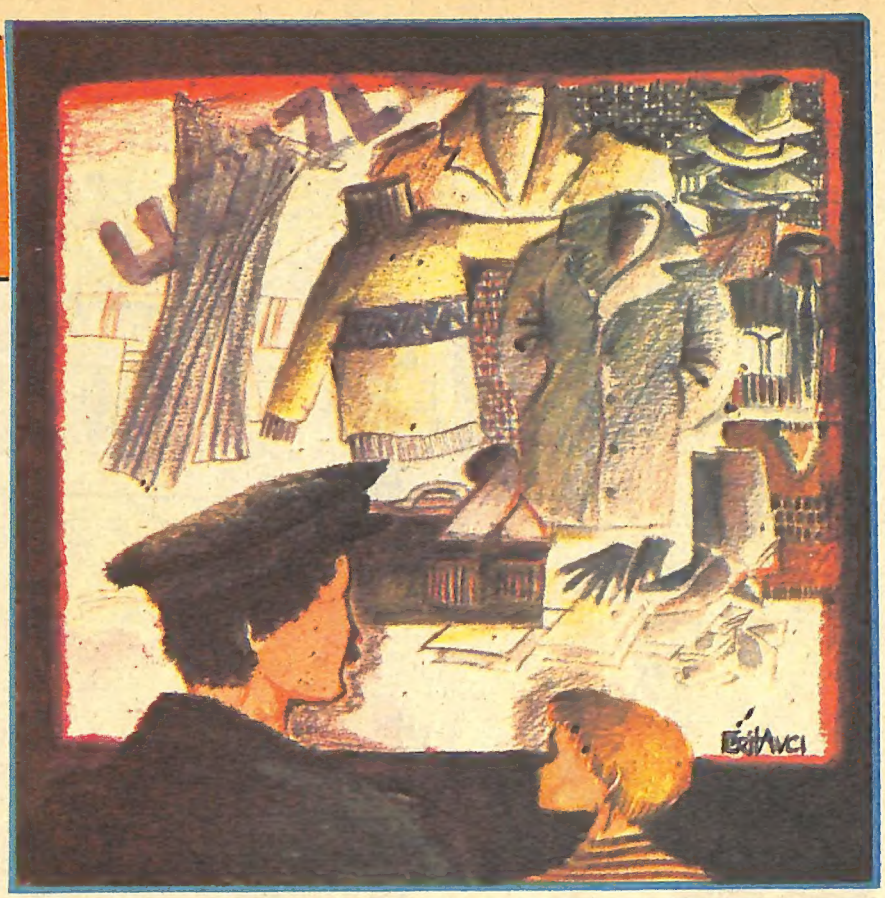

Gökhan Karaşahin

Sevgi Dolu Bir Ev

Resimleyen: Ferit Avcı

Ali, o gece yattığında, annesi ve babası daha oturuyordu. Babası polis memuruydu Ali'nin. İzmir'in Yeşilyurt semtinde, iki katlı bir evin, alt katında kalıyorlardı.

İki yıl önce gelmişlerdi İzmir'e. Daha önce babası Amasya'daydı. Annesi de memurdu o zamanlar. Babası İzmir'e atanınca, eşinin de İzmir'e atanması için çok uğraştı. Ama İzmir Halk Eğitim Müdürlüğü'nde boş kadro bulunamadığından istifa etmek zorunda kalmıştı annesi.

Geldiler. İzmir'in Yeşilyurt semtinde bu evi tuttular. Ali'yi hemen yakınındaki Üzümcüler İlkokulu'na yazdırdılar.

Her sabah, babası işine, Ali okuluna giderken, annesi evinde küçük kızıyla kalıyor, sonra onların dönüşlerine kadar, evin bütün işlerini bitiriyordu.

Mutlu bir aile yaşamları vardı onların. Kış günü yanan bir sobaları, sıcak bir tencere yemekleri, anne ve babanın güleç yüzüyle, iki yaşındaki kardeşin cıvıl cıvıl konuşmaları, Ali'nin: "Efendim anneciğim! Buyrun babacığım!" diyerek anne ve babasının çevresinde pervane oluşları, hep karşılıklı bir sevginin, anlayışın mutlu kanıtlarıydı.

Yaşamak zordu! Evin gereksinmeleri bitmiyordu. Küçük kardeşe yeni bir palto... Yiyecek ve içecek derken, hepsi de alınması zorunlu gereksinimlerdi.

Evin bütün geçimi babanın üzerindeydi. Anne ve baba iyi anlaşıyor, sorunlarını hiçbir zaman için Ali'ye belli etmiyorlardı.

İşte o gece de Ali'yi uyudu sanmışlar ve aralarında konuşmaya başlamışlardı. Diğer oda soğuk olduğu için ailece soba yanan odada yatıyorlardı.

Ali elinde olsa: "Daha ben uyumadım!" diye haykıracaktı. Çünkü büyüklerin konuşmalarını dinlemenin ne kadar ayıp bir şey olduğunu biliyordu. Ama artık geç kalmıştı. İstemeden de olsa, konuşmaların başlangıcını duymuştu.

— Maaşı aldım, diyordu babası. Elimde yine para kalmadı. Ev kirası, taksitler, su parası, elektrik parası derken, yine bir şey kalmadı. Yalnız odun parasını ayırdım.

— Odunu bir daha aya alalım. Kömürlükte biraz odun var. Ali'ye ayakkabıyla, palto alalım.

— Paltoyu belki alamam ama, ayakkabıyı alırız, dedi babası.

— Palto da alalım. Ben bu ay kazak almaktan vazgeçtim. Eski kazaklarımla idare ederim. Kış artık! Bir yere gezmeye gittiğimiz yok!

Babası derin bir iç geçirdi.

— Yaşam o kadar pahalılandı ki, dedi, bereket belli bir işimiz, her ay maaşımız var. Ya bu kışta kıyamette işsiz ve gelirsiz olanlar, onlar nasıl geçiniyorlar acaba?

— Biz, yiyeceğimizden, içeceğimizden kısacağız, dedi annesi. Tutumlu gideceğiz.

Babası:

— Ben de düşündüm bunu, dedi. Sigarayı bırakmaya karar verdim. Sigaraya vereceğim parayla çocuklarımın gereksinimlerini karşılarım.

Ali, annesiyle babasının konuşmalarını daha fazla işitmek istemiyordu. Başını yastığın altına iyice gömdü. Bulutlanmış gözlerinden, suskun iki damla döküldü. Büyük nehirler gibi taştı sevgisi. Anne ve babasını düşündü.

O gün cumartesiydi. Sabah kahvaltısında:

— Bugün nöbetim yok, dedi babası. Birlikte çarşıya çıkalım. Ayakkabıların eskimiş! Sana bir de palto alalım.

Başka zaman olsa Ali, havalara hoplardı! Ama şimdi:

— Ben üşümüyorum ki babacığım, dedi. Burada nasılsa hiç kar yağmıyor. Okula giderken giydiğim ceket bana yeter!

— Olmaz yavrum, dedi babası. İlerde havalar daha da soğur, okula giderken üşürsün.

Ali istemiye istemiye:

— Olur babacığım, demek zorunda kaldı..

Kapıdan çıkarlarken, küçük kardeşi yine onları güldürdü. Elleriyle öpücükler yolladı.

Yolda giderlerken Ali düşündü. Canı gibi sevdiği öğretmeninin sözlerini şimdi anlıyordu. Bir de o sabah dikkatini bir şey çekti: Babası hiç sigara içmemişti.

Sınıfta, Ailemiz Ünitesi işlenirken, öğretmenleri:

— Sevgili yavrularım, demişti: Ailede, anneye, babaya düşen görev ve sorumluluklar yanında, çocuklara düşen görev ve sorumluluklar da vardır. Ailedeki büyüklere, sevgi, saygı yanında anlayış da gösterilmelidir.

Örneğin: Babamızın alacak parası yok fakat biz ondan bisiklet istiyoruz. Saat istiyoruz. Uygun zamanları yok, sinemaya, denize götürmelerini istiyoruz.

Düşünün şimdi! Babamız üzülmez mi? Annemiz üzülmez mi? Oysa bütün anne ve babalar, ellerinden gelse çocuklarına dünyaları bağışlarlardı.

Benim şimdi öğretmeniniz olarak isteğim, anne ve babalarınızı gereksiz yere üzmeyin! Onlardan olanaklarının, yapabileceklerinin dışında bir şeyler istemeyin.

Ali düşünüyordu. Ama o, babasının olanakları dışında bir şey istememişti. Anne ve babası karar vermişti. Ayakkabı alacaktı babası ona, palto alacaktı...

Polis giysileri içindeki babasına sevgiyle baktı. "Canım babam! Canım babam! diye mırıldandı. Bizler için sigarasını bile bıraktı."

Ne güzel duygulardı, anlayış, sevgi ve özveri!

MİLLİYET ÇOCUK'TAN ARMAĞAN YAĞMURU

Milliyet ÇOCUK'tan

RENKLİ TELEVİZYON KUPONU

1

Milliyet ÇOCUK'tan

BİLGİSAYAR KUPONU

1

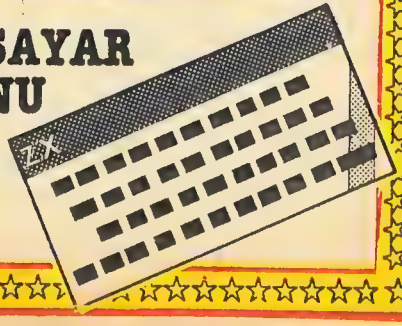

bilim dünyası

DİNOZORLARIN BAŞARISI

100 milyon yıllık yaşam süreleri içinde dinozorlar, bugünkü memeliler kadar çeşitli ve yaygın idiler. Bugün onları ilkel canlılar olarak görmek haksız bir tutum olur. Çok yakın bir zamana kadar, dinozorların, değişen koşullara uyum sağlayamayan, oldukça aptal yaratıklar oldukları kanısı yaygındı. Yapılan yeni biyolojik araştırmalar durumun hiç de sanıldığı gibi olmadığını ortaya koymuştur. Örneğin, dinozorlar sürüngen oldukları için, bugün bildiğimiz sürüngen örneklerinden yılan ya da kertenkele gibi "soğukkanlı" oldukları düşünülürdü. Bilindiği gibi bu tür sürüngenler kendilerini ısıtmak için uzun süre güneşte yatarlar ve yeniden serinlemek için gölgeye sığınırlar.

Yapılan yeni araştırmalar, dinozorların diğer sürüngenler gibi dış ya da iç ısıyla vücut ısılarını koruduklarına bakılmaksızın, sürekli bir iç ısıya sahip olduklarını ortaya koymuştur. Buna neden olarak da çok büyük bedenleri ve bu büyük bedene göre yere yakınlıkları gösterilir. Ama asıl sorun bu değildir. Soğukkanlı olup olmadıklarıdır. Zamanla yok olmalarının nedeni de sıcak yazlarda vücutlarını yeteri kadar soğutamamalarında görülür.

Bugün elimizde canlı örnekleri olmadığı için, birçok bilgiler, türün yaşayan başka üyelerine göre elde edilmektedir. Örneğin kertenkeleler otların arasında hızla gözden kaybolurken, timsahlar da benzer bir hızla suya dalıp yok olurlar. Bu örneklerden hareketle, bu gün, diyebiliriz ki, dinozorlar da aynı şekilde çokhızlı hareket ediyorlardı.

Dinozorlar sürekli bir iç ısıya sahiptirler. Çünkü çok büyük ve yere yakın bedenleri vardır. Zamanla yok olmalarının nedeni sıcak yazlarda vücutlarını yeteri kadar soğutamamalarıdır.

Genel olarak, bir hayvan ne kadar hızlı koşuyor ya da yürüyorsa, adımlarının o kadar uzun olduğu kabul edilir. Fosil bilgilerine göre, çok büyük olan bir tür dinozorun 35 ton geldiği ve bir adımının da 2.4 metre olduğu saptanmıştır.

Biyonik Kulak

Önümüzdeki 20 yıl içinde, kemere takılan küçük bir bilgisayar sayesinde sağırlık bir ölçüde ortadan kaldırılacak. İnsanlara görme, duyma, dokunma ve hareket etmede yardımcı olması planlanan bu alet, elektronik gelişmenin bir sonucu olarak keşfedildi. Yapılan teknolojik çalışmalar, Utah Üniversitesi'nde geliştirilen ve adına "**İneraid**" denen elektronik kulağın bir aşaması. Piyasaya sürüldüğünde yaklaşık 350.000 sağır kişinin duymasını sağlayacak olan bu alet, kişilerede de yardımcı olacak.

EVİMİZDE TEMİZ HAVA

HAVA kirliliği, bütün büyük kentlerin en büyük sorunlarından biri. Isınma için kullanılan yakıtlar, otomobillerin eksozlarından çıkan zehirli gazlar, kentlerin içinde ya da yakınında kurulu fabrikaların bacalarının dumanı kentlerde yaşayanların sağlıklarının bozulmasına neden olmaktadır.

İçinde yaşadığımız büyük kentlerin her gün biraz daha kirlenen havasının yanında, evlerimizde de bu hava kirliliğine katkıda bulunuyoruz. Evlerde içilen aşırı miktardaki sigaranın dumanı, dışardan içeriye sızan kirli hava ile birleşince, evlerimizin içi de sokak kadar tehlikeli olmaya başlıyor.

Bir yağmurdan sonra hava ne kadar güzel kokar, her şey ne kadar parlak görünür, hiç dikkat ettiniz mi? Bu havaya canlılığını veren, evlerde ya da büyük kentlerde eksikliğini çektiğimiz "negatif iyon"lardır. Bilim adamları negatif iyonların insana canlılık verdiğini, saptamışlar.

Negatif iyonların canlılar üzerindeki bunca olumlu etkilerini göz önüne alan bilim adamları, hiç olmazsa evlerimizin havasını temizleyebilmek için çeşitli çarelere başvurmuşlar. Yapılan çalışmalardaki temel ilke, yaşanılan evlerdeki havayı belirli bir biçimde filtre eden bir araç geliştirmişler.

Bu alet çalıştığında, bol miktarda negatif iyon üretirken, havanın içinde bulunan kirli maddeler aletin önünde yer alan bir levha üzerine yapışıp kalıyor. Bu levha kolaylıkla yerinden çıkartılıyor ve temizleniyor.

CİNSİYET DEĞİŞTİREN BALIKLAR

TROPİK kayalıklarda birbirinden güzel renklerde birçok balık yaşar. Bu balıkların dişileri göz alıcı sarı renktedir. Erkekleriyse, mavi renkte olup üzerlerinde boydan boya siyah çizgiler vardır. Bazılarıysa kırmızı, pembe, turuncu renklerden oluşurken, ötekileri beneklidir.

Bilim adamları bu balıkların çiftleşmelerini incelemişler ve bu balıkların cinsiyet değiştirdiklerini saptamışlardır. Bunun tropik balıklarda olağan bir durum olduğu ortaya çıkmıştır. Cinsiyet değişimi iki yönlü olmaktadır: Dişilerin erkeğe dönüşmesi ki bu en sık rastlanan durumdur, ikincisi ise, erkeklerin dişi balığa dönüşmesi olgusu. Son zamanlarda yapılan araştırmalar, tropik iklim balıklarının bir çoğunun yaşamlarına önce dişi olarak başladıklarını, erkek olarak sürdürdüklerini ortaya koymuştur. Erkek balıkların dişi balığa dönüşmesi olgusuna ise, daha az rastlanır. Bazı tür yılan balıkları, erkekten dişiliğe dönen balık türlerine örnektir.

Bilim adamları balıkların bu tür cinsiyet değişimlerine neden olan sebepleri araştırmışlar ve bunun üreme şansı ile ilgili olduğunu ortaya koymuşlardır. Durumu şöyle açıklamışlar: Büyük erkek balıkların üreme şansları küçük erkek balıklara oranla her zaman daha fazla. Çünkü küçük balıkların ancak büyüdükten sonra yavruları olabiliyor. Oysa dişi balıkların yavrularının olması büyük ya da küçük olmalarına bağlı değil.

Cinsiyet değiştiren balıklar içinde en sık rastlanan tür, Karaip Adaları'nın sığ mercan kayalıklarında yaşayanları. Cinsiyet değişimi ile ilgili durum, kısa bir süre içinde küçük erkek balıkların neslinin yok olmasına neden olacakmış gibi görünse de büyük kaya kovukları küçük balıkların dişi balıkların yumurtalarını döllemeleri için çok uygun bir ortam oluşturuyor. Küçük erkek balıklar kayaların kovuklarına saklanarak kendilerini koruyabiliyorlar.

Balık türleri arasındaki cinsiyet değişimi kara hayvanları arasında görülmüyor çünkü, karada yaşayan omurgalı hayvanların dişileri ile erkekleri arasında çok büyük farklar var. Kara yaşamının gereklerinden dolayı, yavruların ya da yumurtaların büyüklükleri denizdekilere göre daha büyük oluyor.

Aladdin'in Mırnavı

Sinan Gürdağcık

Aladdin'in Mırnavı

Sinan Gürdağcık

Aladdin'in Mırnavı

Sinan Gürdağcık

Aladdin'in Mırnavı

Sinan Gürdağcık

ilginç öyküleriyle buluşlar

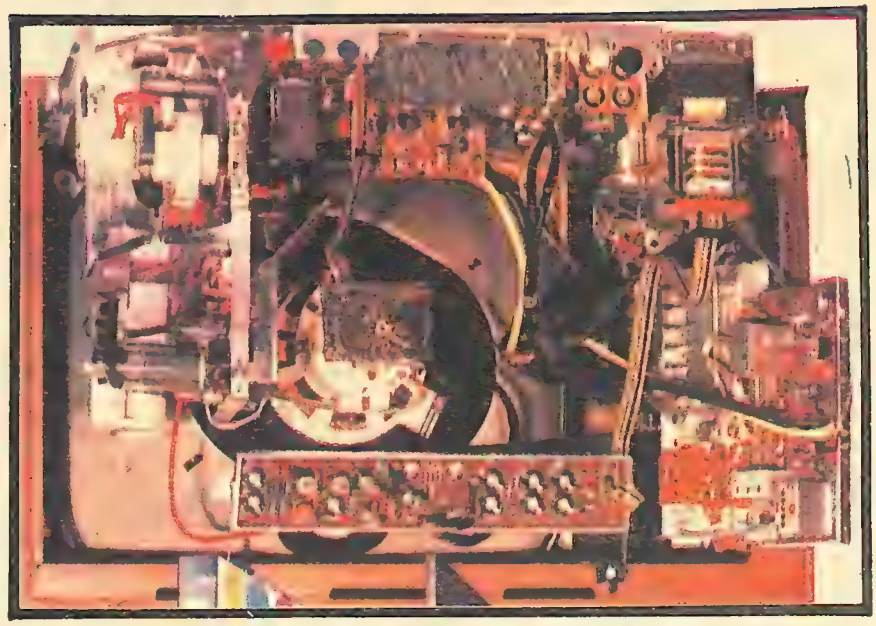

STATİK ELEKTRİK
Galvani-Volta

ÖYLE bir çağda yaşıyoruz ki elektrik olmasa hiçbir işimizi yapamayız. Düşünün bir kez: Elektrik lambaları, radyo, televizyon, kapı zilleri çamaşır makineleri, olmasa ne yapardık acaba? Bütün günlük işlerimiz için bize çok gerekli olan bu tür elektriğin bir rastlantı sonucu, bir kurbağanın bacaklarının oynaması ile ortaya çıktığının söylenmesi, herhalde çok garip gelecektir.

Bu olay 1790 yılında İtalya'da bir üniversitede olmuş. Ama bu, daha önce insanların elektriği bilmediği anlamına gelmez. Daha Eski Yunan'da bu gün bizim statik elektrik, yani duran, hareket etmeyen elektrik dediğimiz türden elektriği üretebiliyorlardı. Biz kendimiz de her an bu tür elektriği elde edebiliriz, örneğin kalınca bir yün halı üzerinde yürüyüp madenikapıkolunututtuğumuzda statik elektrik ortaya çıkar. Ama bize bu günkü ışıl ışıl dünyayı sağlayan bu tür elektrik değildir, hareket eden elektriktir.

Bu elektriği ilk kez fark eden profesör Luigi Galvani'dir. Galvani 1737 yılında İtalya'da doğdu. Tıp öğrenimi gördükten sonra üniversitede hocalığa başladı. Çok titiz ve dikkatli bir bilim adamıydı.

Bir gün laboratuvardaGalvani öğrencilerine ölü bir kurbağanın iç organlarını gösteriyordu. Bu arada genç yardımcısı elinde bir bıçak olduğu halde orada bulunan bir statik elektrik makinesinin yanında duruyordu. Galvani gözünün ucuyla kurbağanın bacaklarının aniden zıpladığını gördü. Yardımcısının bıçakla yanlış bir iş yaptığını düşünerek kızgınlıkla ona döndü. Ama o da yanlış bir iş yapmamıştı. Galvani kurbağanın bacağını neyin hareket ettirmiş olabileceğini düşündü. Yardımcısının yerine geçti. Statik elektrik üreten makine ile kurbağa arasında duruyordu. Beklenmeyen hareket bir kez daha tekrarlandı. Galvani artık emindi. Makineden çıkan bir elektrik akımı kendi vücudundan geçerek elinde tuttuğu bıçaktan kurbağanın vücuduna geçiyor ve ölü kurbağanın bacaklarının zıplamasına neden oluyordu, Dışardan gelen bir elektrik akımı kurbağanın bacaklarında fiziksel bir tepkiye neden olmuştu. Burada bu tepkiyi sağlayan bir yaşam gücüydü, belki de yaşamın gizleriydi ve Galvani bunu "canlı elektrik" olarak adlandırdı.

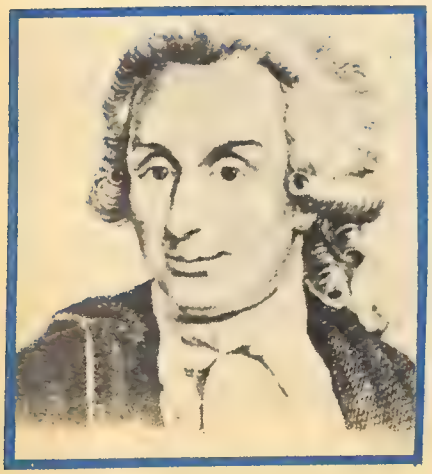

Bu o sıralarda çok ilgi çekici bir görüştü. Bazı balıkların güçlü elektrik akımları ürettikleri biliniyordu. Neden diğer hayvanlarda da aynı yetenek olmasın? Canlı bir yaratık bir elektrik aleti gibi kullanılabilirdi, belki de 1791 yılında Galvani'nin kurbağa bacakları ile ilgili bulguları bilimsel bir dergide yayınlandı. Galvani dergide yer alan bu yazısının bazı kopyalarını yakın arkadaşlarına yolladı. Bunlardan biri başka bir üniversitede fizik hocalığı yapan Alessandro Volta idi.

Volta önceleri Galvani'nin bulgularına katılmıştı. Ama kısa bir süre içinde düşüncelerini değiştirdi. Yaptığı araştırmalar sonunda Galvani'nin canlı elektrik olarak adlandırdığı akımın aslında canlılardan gelmediğini, madeni cisimlerden geldiğini ileri sürdü. Bu deneyleri farklı madeni cisimlerle tekrarladı ve aynı sonucu aldı.

Galvani'nin adı bu gün elektrik ile ilgili sözcük dağarcığında zaman zaman geçer. Örneğin Galvanometre, elektrik akımını ölçmeye yarayan bir alettir. Volta adı daha da sık kullanılmaktadır, bir elektrik akımına ne

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

"TARİHİ YAŞAYARAK ÖĞRENİN!"

Tüm gerçeği ve heyecanıyla mağara adamından astronotlara kadar uzanan insanlık tarihini yeniden keşfe hazır mısınız?

HER PAZARTESİ BAYİNİZDE

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 20.2.1984 tarih ve 01771 kararı ile özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir. Bu karar Tebliğler Dergisi'nin 12 Mart 1984 tarihli nüshasında yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

ŞİMDİ ABONE OLUN 5000 TL KAZANIN

VE HEMEN 26 CİLDİ KÜTÜPHANENİZE KOYUN

1984 Nisan ayından bu yana başarı ile yayınını sürdüren Resimlerle İnsanlık Tarihi Ansiklopedisi, okurlarına daha uygun koşullarla ve ucuz olarak yayını edinme olanağı sağlama çabasına girmiş bulunmaktadır. 70 yılı aşkın yayın hayatında daima okurun yanında yer alan KARACAN YAYINLARI, kültürün geniş halk kitlesine ulaşmasında elden geldiğince özveride bulunarak, şimdiye kadar yayınlanan 26 kitabı 3500 peşin, 1500 TL'lik 3 taksitle (Toplam 8000 TL) % 38 indirimli vermeyi planlamaktadır. 3500 TL ödemede bulunan okurlarımıza 26 kitap hemen gönderilecektir. 5 Ekim, 5 Aralık ve 5 Şubat tarihlerinde 1500 TL ödemede bulunacak olan okurlarımız, yayını devam eden Resimlerle İnsanlık Tarihi Ansiklopedisi'nin 52 sayısını edineceklerdir.

Peşin ödemenizi ve taksitleri yatırabileceğiniz yerler:

1-) T. İş Bankası Cağaloğlu Şb. 20 nolu hesap,
2-) Posta çeki ile 10393,
3-) PTT ile.

Karacan Yayınları A.Ş.
Türkocağı Cad. Basın Sarayı No: 1
CAĞALOĞLU-İSTANBUL

NOT: Ödemenizi yaptıktan sonra makbuz suretini yayınevimize göndermeniz gerekmektedir.

KARACAN YAYINLARI A.Ş.
Resimlerle İnsanlık Tarihi Ansiklopedisi'ne
ABONE KAYDIMIN
yapılmasını rica ederim.

ADI: .....
SOYADI: .....
ADRES: .....
.....
.....

26 sayı karşılığı 3500 TL'yi:
1- Banka ile ☐
2- Posta çeki ile ☐
3- PTT ile ☐ gönderdim

NOT: Ödemeyi gösterir makbuz ektedir.

KARACAN Grafik 15

bilmece bulmaca

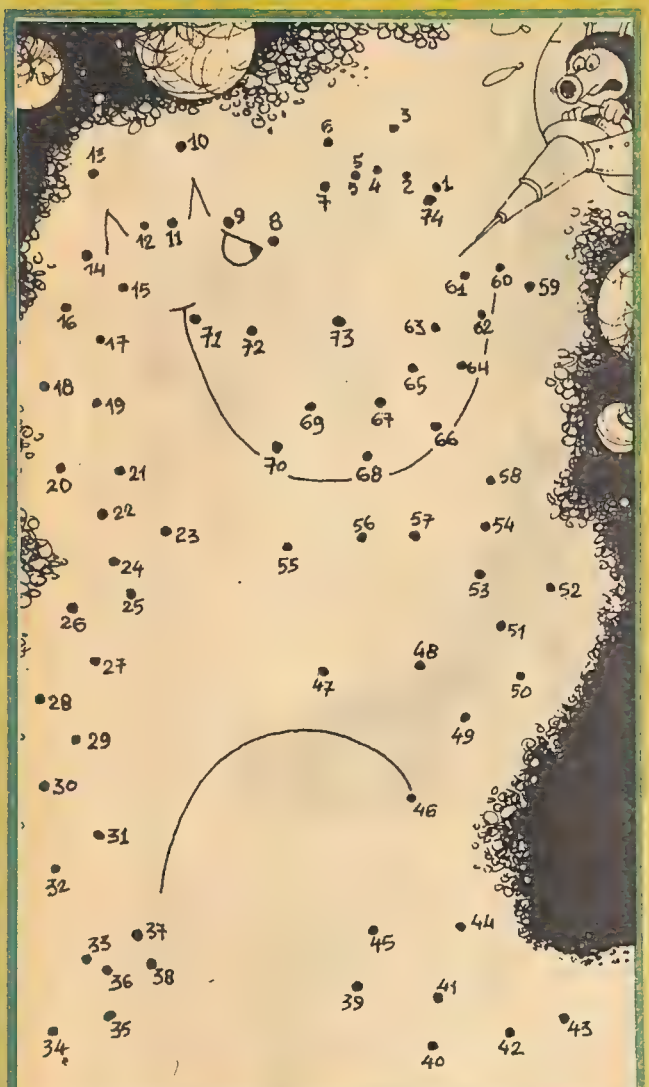

Noktaları birleştirin, bakalım ortaya ne çıkacak?

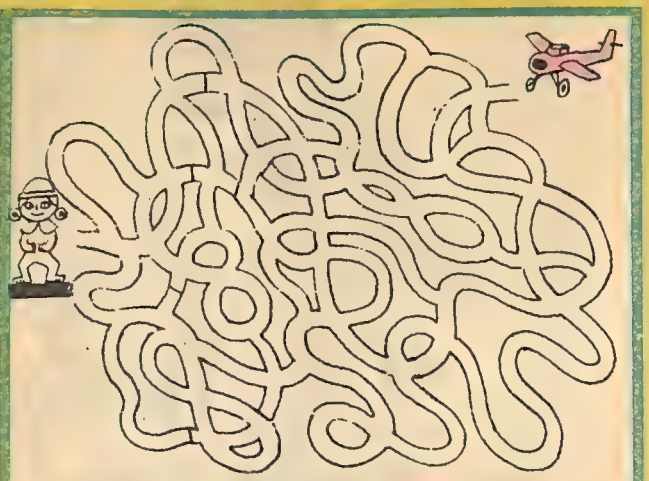

Pilotu uçağa ulaştıran yolu bulabilir misiniz?

ARMAĞANLI BİLMECE

Sevgili Okurlarımız, bu sayımızdan başlayarak her hafta, bu sayfalarımızda bir armağanlı bilmece sunacağız. Bilmecemizi doğru yanıtlayan okurlarımız arasında çekilecek kura ile her hafta 20 kişiye birer kitap armağan edeceğiz.

Yanıtlarınız için adresimiz: Milliyet Çocuk Dergisi - Armağanlı Bilmece - Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10 Cağaloğlu-İSTANBUL

MATEMATİK: Sağdaki boş karelere 10 ile 40 arasında öyle sayılar yerleştirelim ki, soldan sağa ve yukarıdan aşağıya her sıranın toplamı 100 olsun.

		15	
30			

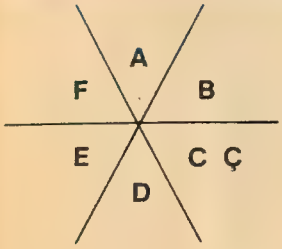

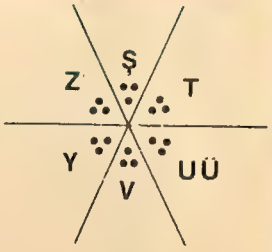

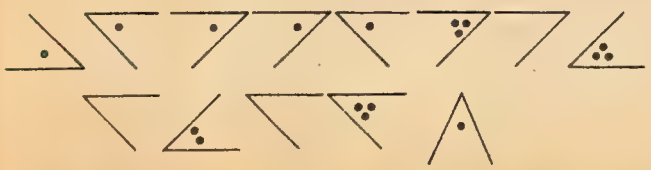

ŞİFRE: Yukarıdaki şifreyi kullanarak arkadaşlarınıza gizli mesajlar gönderebilir, hoş vakit geçirebilirsiniz. Şekillerde alfabedeki harflerin karşıtı olarak geometrik işaretler kullanılmıştır. Şekilleri dikkatle inceleyin, bakalım yandaki mesajı okuyabilecek misiniz?

bilmece bulmaca

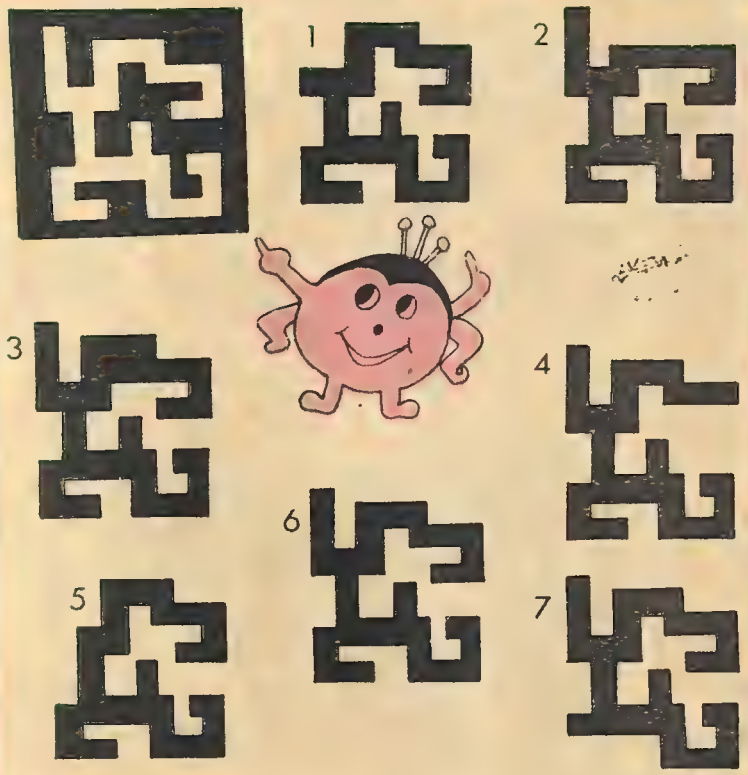

NEGATİF: Sol üstteki şeklin karşıtının numaralı şekillerden hangisi olduğunu bulabilir misiniz?

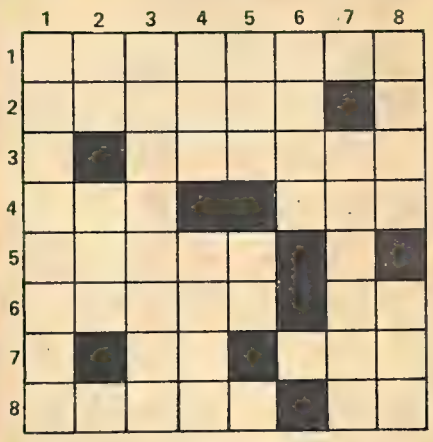

SOLDAN SAĞA: 1- Küçük ispirto ocağı. 2- İki türlülük. 3- Sevinçli, keyifli. 4- Ok atmaya yarar alet - Yavan madeni kap. 5- Bir ilimiz 6- Bir müzik aleti - Yeterli miktarda olmayan. 7- Şöhret - Birdenbire 8- (tersi) Yıldırma, korkutma - Kırmızı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Kimyacı 2- Beyaz - Bayağı. 3- Eski yazma kitaplarda görülen, ince sanatla işlenmiş olan, küçük, renkli resimlere verilen ad. 4- Bir bağlaç - Bir bitki 5- Yugoslavya'da bir kent - Utanma duygusu. 6- (tersi) Erkek keçi 7- Bir sebze. 8- Büro - Küçük çıngırak.

GEÇEN SAYININ YANITLARI

KİM?: 6 numaralı adam doğru yanıttır.

7 FARK: 1.Ağacın Sağdaki dalı. 2. Arabanın farı 3. Berenin püskülü 4. Soldaki yolcunun şapkası 5. Öndeki yolcunun beresi 6. Arkadaki adamın ayakkabısı 7. Şoförün bıyığı

GİZLİ İSİMLER: Kasımpatı, Yasemin, Akşamsefası, Karanfil, Papatya.

BENZER ŞEKİLLER: 1. Heykelin kulağı ile saat 2. Heykelin saçı ile atkının ucu 3. Kâğıdın ucu ile spiral 4 Bitkiler 5 Gözlük ile ayakkabı bağı.

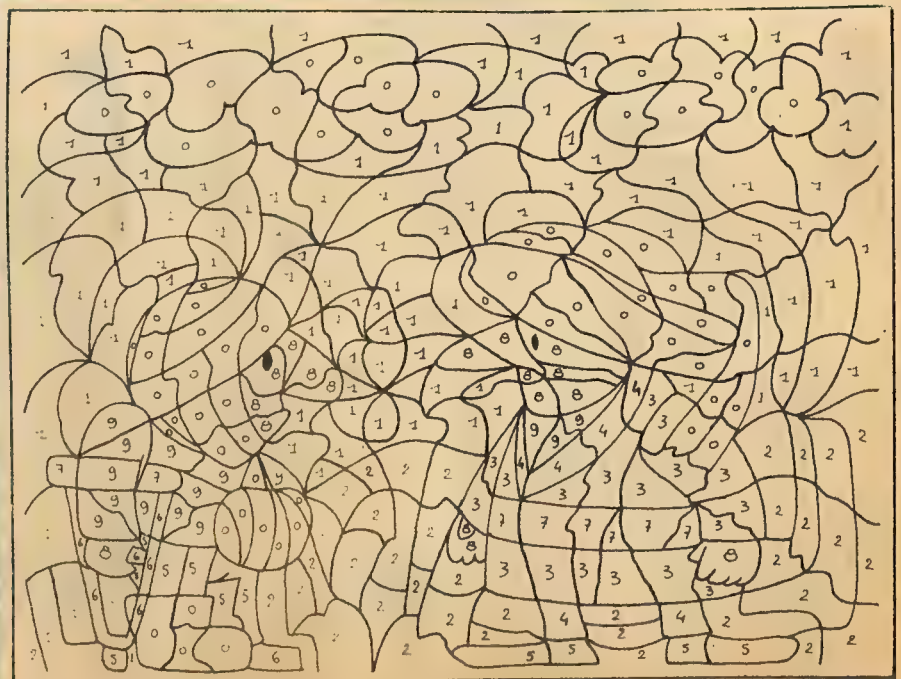

Noktalı yerleri şöyle boyayalım bakalım ortaya ne çıkacak? 0: Beyaz, 1: Mavi, 2: Yeşil, 3: Kırmızı, 4: Mor, 5: Kahverengi, 6: Gri, 7: Sarı, 8: Pembe, 9: Turuncu.

ORMANLAR KRALI ROBİN
MERHABA POSBIYIK, NE YAPIYORSUN?
ŞU ESKİ KALENİN KÖHNE DUVARLARINI BİRAZ ÇİÇEKLE SÜSLEMENİN İYİ OLACAĞINI DÜŞÜNDÜM.
ŞU HERCAİLER, MENEKŞELER BURAYA DEĞİŞİK BİR HAVA VERDİ DEĞİL Mİ?
DEĞİŞİK AMA TEHLİKELİ BİR HAVA!
İNSANIN BU ÇİÇEKLERLE TEHLİKELİ BİR DURUM YARATMASI İÇİN APTAL OLMASI GEREK!
HEY!
AYY!
KONUŞ POSBIYIK! BAKALIM BU DURUMU NASIL AÇIKLAYACAKSIN?
ÇOK KOLAY. BAŞINA SAÇ EKTİRECEĞİNE RENKLİ VE KOKULU ÇİÇEK EKTİRMEK SANA DAHA ÇOK YAKIŞMIŞ...
HI!
GÜNÜMÜZDE İNSANLAR ORGAN VE SAÇ NAKLİ KONUSUNDA NE KADAR DA TUTUCU OLUYORLAR!..

pul köşesi

700.000 tirajlı Bothuthatswana "Sürüngenler Serisi".

Kolombiya Posta İdaresi tarafından tedavüle çıkarılan keşifler serisinin 10 pezo değerindeki pulu üstte, 12 pezo değerindeki üçlü seri yanda.

KOLOMBİYA

Güney Amerika'da bir cumhuriyet olan **Kolombiya**, And Dağları'nın arasında yer almaktadır. Adını, 1502 yılında kıtaya ayak basan **Kristof Kolomb**'dan almıştır. 1499 yılında ise, İspanyol komutanı Alonzo de Ojada tarafından istila edilmiştir. Kolombiya'da ilk posta pulu, 1859 yılında tedavüle çıkarılmıştır.

Para Birimi: Kolombiya pezosu. 11 pezo yaklaşık 100 lira değerindedir.

YENİ ÇIKAN PULLAR: Kolombiya Posta İdaresi, keşifler döneminin ünlü amirallerinden, **Jose Prudencio Padilla** için, 10 pezo değerinde bir pul yayımladı. Ayrıca 12 pezo değerinde üçlü bir seriyi tedavüle çıkardı. 12.000.000 tirajla basılan bu pullar, sürekli olarak postada kalacak.

BOPHUTHATSWANA

Güney Afrika'da, **Bophuthatswana, Transkei, Venda** gibi bölgeler, iç işlerinde Güney Afrika ülkesine bağlı değildir. Kendi pullarını da kendileri çıkarırlar.

Sizlere resimlerini sunduğumuz, "**Sürüngenler**" serisi ise, 25 Eylül tarihinden başlayarak **Bophutahatswana** Posta İdaresi tarafından satışa çıkarılacak. 3 ay boyunca satışta kalacak olan seri, 700.000 tirajla basıldı.

MONAKO

Monoko Posta İdaresi tarafından tedavüle çıkarılan "Çiçekler Serisi" (solda), Uluslararası Monte Carlo televizyon festivali için tedavüle çıkarılan ikili seri (sağda).

ZİMBABWE

Orta Afrika'da yer alan bağımsız bir cumhuriyet olan **Zimbabwe**, önceleri **Rodezya** daha sonraları ise **Güney Rodezya** olarak haritalarda yer aldı. Ülkede ilk pullar 1893 yılında İngiliz Güney Afrika Şirketi tarafından tedavüle çıkarıldı. Daha sonra da, aynı pulların üzerine yeniden Rodezya kelimesi eklenerek 1909 yılında satışa çıkarıldı.

Ülkede geçtiğimiz yıl tedavüle çıkarılan "İngiliz Milletler Topluluğu" serisi, satışa sunulmasından henüz kısa bir süre geçmesine karşın, değer kazandı.

Bir Adres

KOLOMBİYA

Oficina Filatelia
La Administracion
Postal Nacional
Edifico Murillo Toro
Bogota, Colombia
Kolombiya

HABER BİR ANDA İNGİLTERE'NİN HER YANINDA YANKILANDI...
BU ADAM, GÖZÜNÜ BENİM TAHTIMA DİKMİŞ... KİMDİR BU POL?.. NEYİN NESİDİR?
MERAK ETMEYİN, GEREKEN HER ŞEY YAPILACAKTIR, MAJESTE.
KIZIN KONUŞMASI, KOORDİNATLARI VERMEDEN KESİLDİ. AMA PETROL PLATFORMLARININ YERLERİNİ BİLİYORUZ. HAYDİ BAKALIM OĞLUM GÖREV BAŞINA!
BİRKAÇ SAAT SONRA KUZEY DENİZİNDE...
ÇOK KÖTÜ, ELDİVENLERİM YÜZÜMDEN AVUCUMDAKİ YAŞAM ÇİZGİSİNİ GÖREMİYORUM.
SİZE BİRŞEY DİYEYİM Mİ KONT, O ELDİVENLER İNGİLTERE'DE YAPILMIŞTIR. NE SOĞUK, NE SICAK, NE IŞIK NE DE GÖRÜNTÜ GEÇİRİR. BUNUNLA GURUR DUYARIZ.
ÜLKENİZE BEN DE HAYRANIM. AMA ÖLMEK İÇİN BULA BULA KUZEY DENİZİNİ Mİ BULDUK? BU SES NESİ?
RRR...
KIYI KORUMANIN HELİKOPTERLERİ!
ÇABUK OLUN ÇOCUKLAR! İLERİ!
ELLER YUKARI! KİMSE KIPIRDAMASIN! PATRONUNUZ NEREDE? ÇABUK SÖYLEYİN!
KUMANDA ODASINA GİTMELİYİM. YOKSA PROJEM SUYA DÜŞER.

SİZİN YERİNİZDE OLSAM HENÜZ SEVİNMEZDİM. DUA EDİN BAKALIM!
KAPIYI ÇALIYORLAR. SAKIN AÇMAYIN!
TUMP! TUMP!
CRASH!
ALEN?
MERHABA!
SENİN ÇAĞIRINI ALDIKTAN SONRA, BİR MİLYONERİN TERKEDİLMİŞ PETROL KUYUSU SATIN ALDIĞINI ANIMSADIM.
ALEN!
YEĞENİMİ BAĞIŞLAYIN BAY MÜFETTİŞ. KONUŞMADA GÜÇLÜK ÇEKER AMA İŞİMİZE YARAR.
BENİ YAKALAMADAN BU İŞİ BİTİREYİM. HADİ BAKALIM, HOP!
BİP
BU ADAMIN FÜZELERLE OYNAMAKTAN BAŞKA EĞLENCESİ YOK. SUNUN OYUNUNA BİZ DE KATILALIM...
KOŞULLARIMI KABUL ETSELER, İYİYDİ. AMA NOKTA UCA ÇARPINCA İŞ İŞTEN GEÇMİŞ OLACAK VE FÜZE LONDRA'YA DOĞRU HAVALANACAK.
BİP
NEYSE Kİ KUMANDA TABLOSUNUN FREKANSINI BİLİYORUM. OYUN BAŞLIYOR!

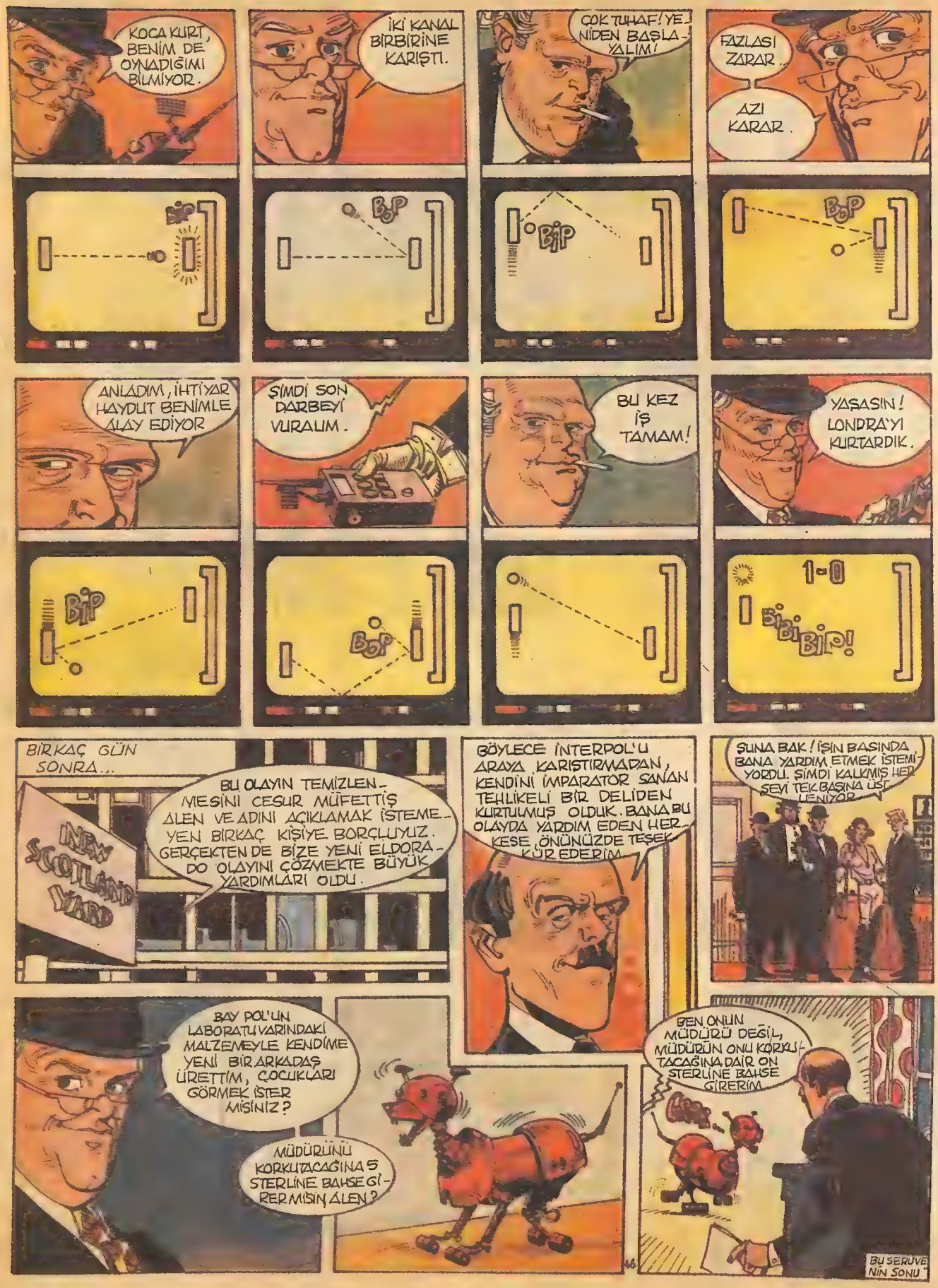
KOCA KURT, BENİM DE OYNADIĞIMI BİLMİYOR.
İKİ KANAL BİRBİRİNE KARIŞTI.
ÇOK TUHAF! YENİDEN BAŞLAYALIM!
FAZLASI ZARAR.
AZI KARAR.
BİP
BOP
BİP
BOP
ANLADIM, İHTİYAR HAYDUT BENİMLE ALAY EDİYOR
ŞİMDİ SON DARBEYİ VURALIM.
BU KEZ İŞ TAMAM!
YAŞASIN! LONDRA'YI KURTARDIK.
BİP
BOP
1-0
BİBİBİP!
BİRKAÇ GÜN SONRA...
NEW SCOTLAND YARD
BU OLAYIN TEMİZLENMESİNİ CESUR MÜFETTİŞ ALEN VE ADINI AÇIKLAMAK İSTEMEYEN BİRKAÇ KİŞİYE BORÇLUYUZ. GERÇEKTEN DE BİZE YENİ ELDORADO OLAYINI ÇÖZMEKTE BÜYÜK YARDIMLARI OLDU.
BÖYLECE İNTERPOL'U ARAYA KARIŞTIRMADAN, KENDİNİ İMPARATOR SANAN TEHLİKELİ BİR DELİDEN KURTULMUŞ OLDUK. BANA BU OLAYDA YARDIM EDEN HERKESE ÖNÜNÜZDE TEŞEKKÜR EDERİM.
ŞUNA BAK! İŞİN BAŞINDA BANA YARDIM ETMEK İSTEMİYORDU. ŞİMDİ KALKMIŞ HER ŞEYİ TEK BAŞINA ÜSTLENİYOR
BAY POL'UN LABORATUVARINDAKİ MALZEMEYLE KENDİME YENİ BİR ARKADAŞ ÜRETTİM, ÇOCUKLARI GÖRMEK İSTER MİSİNİZ?
MÜDÜRÜNÜ KORKUTACAĞINA 5 STERLİNE BAHSE GİRER MİSİN ALEN?
BEN ONUN MÜDÜRÜ DEĞİL, MÜDÜRÜN ONU KORKUTACAĞINA DAİR ON STERLİNE BAHSE GİRERİM.
BU SERÜVENİN SONU

ÖDÜLLÜ YARIŞMAMIZA KATILIN...

Sizleri Ürünlerinizi Değerlendirmeye Çağırıyoruz

Öykülerinizi, Şiirlerinizi, Resim ve Karikatürlerinizi Bekliyoruz...

YARIŞMA KOŞULLARI:

1. Yarışma; şiir, öykü, resim, karikatür dallarında düzenlenmiştir.
2. Öyküler üç daktilo sayfasını geçmeyecektir.
3. Yarışma için bir konu seçilmemiştir. Yarışmacılar, yapıtlarında istedikleri konuyu işlemekte serbesttirler.
4. Resim ve karikatürler 30 x 40 cm. ölçülerinden daha büyük çalışılmayacaktır.
5. Resim ve karikatürler, postada kırılmamaları için kalın bir karton veya mukavva eşliğinde paketlenecektir. Yapıtlar, kendilerinden daha küçük zarflara konulmayacak, katlanmayacaktır.
6. Resimler renkli (suluboya, guaş, ekolin, pastel, kuruboya, v.s.) çalışılacaktır. Karikatürlerin siyah-beyaz veya renkli çalışılması ise serbest bırakılmıştır.
7. Her yarışmacı yapıtının arkasına adını, soyadını ve adresini yazacaktır.
8. Dört dalda yapıtlarınız, 25 Ekim 1984 tarihine dek elimize ulaşacak biçimde postaya verilecektir. İstanbul'da oturan yarışmacılar, yapıtlarını dergimize gelerek elden de verebileceklerdir.
9. Yarışmada ödül kazanan yapıtlar ile ödül almamasına karşın seçici kurullarca değer görülen yapıtlar da

HER DALIN BİRİNCİSİNE
STEREO RADYO, KASETÇALAR
HER DALIN İKİNCİSİNE
"BBC YABANCI DİL" PROGRAMI
HER DALIN ÜÇÜNCÜSÜNE
MİLLİYET YAYINLARI
KİTAPLARINDAN
"ARMAĞAN PAKETİ"
HER DALIN ON BAŞARI ÖDÜLÜ İÇİN
ÇEŞİTLİ HEDİYELER

Yazan: İbrahim ÖRS

SINIFTAKİ AFACAN

2

Çizen: Sunder ERDOĞAN

ÖZET

Cumhuriyet Mahallesi'nde yeni bir ilkokul öğretime açılmıştır, okulun adı da: Cumhuriyet İlkokulu.

İlk günün akşamı, 5. sınıf öğrencilerinden Selma, eve gelip çantasını açınca, hamamböceklerinin hücumuna uğrar. Günler geçtikçe okulda buna benzer olaylar çoğalır.

Mehmet adındaki çocuksa, kaybolan parasını başka cebinde ve bunu bildiren bir kâğıdı da diğer cebinde bulur.

SEVİNÇ öğretmen, hafifçe gülümsedi. Ama düşünceli durumu ağır basıyordu. Bu muzip çocuğun yakalanmasında bir belge olabileceği umuduyla Mehmet'e sordu:

— Peki, o kâğıt nerede?

— İşte burada öğretmenim!

Öğretmen, kâğıdı aldı, baktı. Bunu yapan, doğrusu çok kurnaz bir çocuktu. Çünkü, yazıyı kâğıda büyük harflerle, kargacık burgacık ve değişik nitelikte yazmıştı.

— Peki otur, dedi öğretmen.

Dedi ya, ardından da bir başka çocuğun sesi duyuldu. Çelimsiz, esmer, siyah saçlı bir kız çocuğuydu bu. Neşe'ydi.

— Öğretmenim, dedi ince sesiyle. Benim de başımdan bir olay geçti dün akşam.

Sevinç öğretmen, "Allah Allah," der gibi başını iki yana salladı ve sordu:

— Ne geçti kızım? Anlat bakalım.

Neşe, gülmemek için kendini zorlayarak sürdürdü:

— Evde çantamı açınca, birden şaşırdım. Çünkü, içinden bir kertenkele çıkmıştı. Küçük bir kertenkele. Ben kertenkeleden korkarım. Annem de korkar. Tam bir saat kertenkele ile uğraştık. Onu öldürmek istemiyorduk. Ama, odanın içinde de kalmasını istemiyorduk. Sonra, annem onu bir bezle yakalayıp sokağa attı. Zavallı ne kadar korktu, bilemezsiniz öğretmenim. Ama biz de korktuk.

Sevinç Öğretmen, bir kez daha uzun bir:

— Yaa! çekti.

Ne yapması, çocuklara ne öğüt vermesi gerektiğini düşünürken, sınıftan bir el daha kalktı.

— Öğretmenim, öğretmenim!

Parmak kaldıran Uysal'dı.

— Senin de mi başından bir şey geçti? dedi öğretmen.

— Evet, yanıtını verdi Uysal. Paydos zili çalmıştı. Eve bisikletimle gidecektim. Ahmet komşumdur. Ona "Birlikte gidelim, arkamda oturursun," dedim. Kabul etti. Bisiklete bindim, arkama da Ahmet'i aldım. Baktım ki, bisiklet gitmiyor. Pedalları ne denli çevirirsem çevireyim gitmiyor, yürümüyor. Meğer lastikler patlakmış. Hem biri değil, ikisi birden. Yapılacak bir şey yoktu. Eve kadar yürümek, üstelik bisikleti de taşımak zorunda kaldık. Bisikleti, okulun bodrumuna koymuştum. Biri, oraya girip gizlice lastiklerini patlatmış olacak.

Sevinç Öğretmen şaşkınlık içindeydi. Öğretmenlik yaşamında hiç böylesi başına gelmemişti. Ne oluyordu? Bunlar, bir çocuğun mu, yoksa birkaç çocuğun mu "marifet" leriydi? Bu ya da bunlar, kendi sınıfından mıydı, yoksa başka sınıflardan mı? Bir hüküm veremiyordu.

— Başka? diye sormadı.

Sormadı ya, bir iki el daha kalktı konuşanların ardından. Öğretmen, onları da dinlemek zorundaydı elbet.

— Peki, dedi, anlatın bakalım.

Sınıfın çelimsiz çocuklarından, dokuz yaşından fazla göstermeyen Şahin, çatal çatal çıkan sesiyle:

Öğretmenim, öğretmenim. Benim de çantamdan bir kelebek çıktı. Ama, ne kadar güzel bir kelebekti, bilemezsiniz. Öğretmen hafifçe gülerek "Sen şanslıymışsın." dedi

— Öğretmenim, diye yakındı. Dün, dördüncü derste sıraya oturduğum zaman, bir acıyla yerimden zıpladım. Baktım, bir raptiyeymiş kaba etime batan. Annem-babam, öğretmenine olur olmaz yakınmalarda bulunma, derlerdi. Ben de onun için size bir şey söylememiştim. Ama oldu böyle bir şey. Hani canım da acıdı öğretmenim. Hatta kan bile çıktı, işte buramdan.

Şahin'in ardından, ortalardan, üçüncü sıradan kumral, kıvırcık saçlı, aydınlık bakışlı bir çocuk, Atıl kalktı:

— Öğretmenim, öğretmenim. Benim de çantamdan bir kelebek çıktı. Ama, ne kadar güzel bir kelebekti, bilemezsiniz.

Öğretmen, Atıl'ı dinledikten sonra hafifçe gülerek "Sen şanslıymışsın," dedi.

Sınıftan bir el daha kalktı. Onun da söyleyecekleri vardı "Birinci günün beklenmeyen olayları"na ek olarak, kesinlikle. Ama Sevinç Öğretmen'in dayanma gücü kalmamıştı. Anlatılanlar karşısında kıs kıs gülen öğrencileri susturduktan sonra:

— Çocuklar, dedi, sanıyorum okulda yaramaz, haylaz, aşırı muzip bir çocuk ya da çocuklar var. Dinle-

diklerim bunu gösteriyor. Dilerim, bu çocuk ya da çocuklar, aranızdan, beşinci sınıftan olmasın! Ama, üzülerek söyleyeyim ki, aranızdan olması olasılığı daha kuvvetli. Olaylar, bunu gösteriyor. Umarım yanılıyorum.

Öğretmen, bir an durduktan ve yeşil gözlerini sınıfta dolaştırdıktan sonra, sözlerini sürdürdü:

— Çocuklar! arkadaşlarınızın anlattıkları, hoş karşılanacak olaylar değil. Şakanın da, muzipliğin de bir ölçüsü, bir sırası vardır. Böylesi durumlardan her zaman kaçınmanız gerekir. Ben, şimdi, hiçbir şey duymamış olacağım ve size bunları yapanın kim olduğunu sormayacağım. Bu çocuk ya da çocuklar aranızdaysa -ki aranızda olduğu bence kesin- bu tür davranışlardan ne olursa olsun kaçınmalıdır. Bir daha bu tür yakınmalar istemiyorum. Duyduğum takdirde, külâhları değişeceğim sizinle. Anlaşıldı mı?

İKİNCİ BÖLÜM

İKİ hafta sonra, Sevinç Öğretmen ders anlatırken, sınıftan bir "Ay," sesi yükseldi.

Tüm çocuklarla birlikte Sevinç Öğretmen de, sesin geldiği yana baktı. Gözler, arka sıralarda oturan bir kız çocuğunun, Aylin'in üzerinde toplanmıştı. Sapsarı kesilmişti Aylin. Derin derin soluyor, bir eliyle de yüreceğini bastırıyordu.

— Ne var kızım? diye sordu öğretmen.

— Bilmem, yanıtını verdi Aylin. Birden ayaklarımın altında bir şey dolaştı sandım da. Boş bulunmuş olacağım, çok korktum.

Sevinç Öğretmen, bu yanıta bir anlam veremedi.

— Neymiş ayaklarının altında dolaşan? diye sordu. Gördün mü onu?

— Hayır öğretmenim, görmedim.

— O halde neden bağırdın öyle?

— Birden irkildim de.

— Allah Allah! Bunu da nereden çıkarıyorsun? Bak kızım, sana bir şey söyleyeyim mi? Sınıfta olduğunu unutmaman ve davranışlarını ona göre düzenlemen gerekir. Ortada bir neden yokken, "Ay," diye bağırmak, öğrencilikle bağdaşmaz. Neyse, bu kez affediyorum. Ve bir daha da, böyle bir şey istemiyorum sınıfta.

Sınıftan yeniden bir ses yükseldi. Boğuk bir ses. Herkes o yana baktı. Sevinç Öğretmen de. Bu boğuk sesi çıkaran Asım'dı.

Belli ki öğretmen, kızın bu davranışı yüzünden dersinin kesilmesine, dikkatlerin dağılmasına çok kızmıştı. Aylin'e söyledikleriyle yetinmedi, bir de tüm sınıfı uyarmak gereğini duydu:

Boğuk sesi çıkaran, bu kez bir erkek öğrenciydi. Öğretmenin ve tüm öğrencilerin meraklı bakışlarına, eli ağzında yakalandı Asım.

— Bakın çocuklar, dedi masasını yumruklayarak. Bir daha sınıfta, özellikle ben ders verirken, böyle yerli yersiz bağırmalar istemiyorum. Yoksa...

Nedense sözünü tamamlamadı ve dersini sürdürdü:

— Ne diyordum? Ha... Dünyamızı anlatıyordum. Dünyamız bir topa benzer. Tıpkı top gibi yuvarlaktır. Uzay gemilerinden çekilen fotoğraflar da, bunu apaçık göstermiştir. Uzay çalışmaları başlamadan önce de, dünyamızın yuvarlaklığı biliniyordu elbet. Ne var ki, bundan yüzyıllarca önce...

Sınıftan, yeniden bir ses yükseldi. Boğuk bir ses. Herkes o yana baktı. Sevinç Öğretmen de. Bu boğuk sesi çıkaran, bu kez bir erkek öğrenciydi. Asım'dı. Öğretmenin ve tüm öğrencilerin meraklı bakışlarına, eli ağzında yakalandı Asım. Öğretmenin az önceki uyarısına uymamasından ötürü ezildiği, üzüldüğü, ilk bakışta anlaşılıyordu yüzünden. Kuşkusuz o da, "Ay," diye bağırmış, fakat elini ağzına bastırdığından sesi boğulmuştu.

Sevinç Öğretmen, bu kez daha da öfkeli bağırdı:

— Ne oluyorsun oğlum?

Asım uslu, terbiyeli bir çocuktu. Üzülmüştü. Öğretmeninden özür diledikten sonra:

— Elimde değildi öğretmenim, dedi. Ayağımı bir şey ısırır gibi oldu da.

— Anlayamadım, dedi öğretmen.

sürecek

öykü

SOĞUK BİR SONBAHAR GÜNÜ

Soğuk bir sonbahar günüydü. Sokaklar bomboş ve sessiz. Çöpçünün biri elinde süpürgesi ile bir türkü tutturmuş ki gırla gidiyor. Çöpçü o kadar dalmış ki ne yaptığından habersiz habire söylüyor. Bir süre onu seyre daldım, çöpçü beni görünce türkü zınk diye kesildi, belli ki utangaç biri idi. Çok güzel devam ediniz dedim, bir ses çıkmadı. İçine güven gelsin diye biraz da alkışladım onu. Yine ses yok, nasıl bir çocuğu seversen şımarır öyle şımarıklık gelmişti üzerine, yüzü kıpkırmızı bir biçimde gülerek boynunu eğiyordu. Sonra ben kim türkü söylemek kim öylesine söylüyorduk işte dedi. Bir süre hiçbir şey söylemeden öyle olduğumuz yerde durduk. Birden soğuk bir rüzgar esti, yapraklar oraya buraya savruldu.

Sonra kaldırıma oturdum. Çöpçüye sende otur dedi̇ğimde. Yok canım olmaz, cık cık dedi. Israr edince oturdu. Havadan, sudan bahsettik biraz. Çöpçü konuyu değiştirmeye başladı. Türkülerden bahsediyordu. Ben daha çok türküler bilirim dedi. Ben, yaaa dedim., o da OHOOO-HO diye acaip bir ses çıkardı. Birtane söyleyeyim de gör, dinle bak dedi, bir tane söyledi türkülerin sonu gelmiyordu. Demin utancından türküsünü bile tamamlayamayan çöpçü şimdi bana türkülerinden bir demet sunuyordu... Onun konserini dinledikten sonra müsâde istedim. Çöpçü sustu, hüzünlendi birden. Eve giderken bir an arkama baktığımda çöpçü yine türkü söyleyerek yerleri süpürüyordu.

Dinçer ÇETMEN

okurdan

SEVGİ

Sordum babama
Dedim: Babacığım
Sevgi nedir söyler misin bana?

Döndü babam bana
Dedi: "Kızım,
Sevgi insanı
Fedakârlığa götüren bağlılık
İlgi duygusu."

"Peki, baba, dedim,
Arkadaşımın adı da Sevgi?

Cevap verdi babam:
"O sevgi bir insan adı
Bu sevgi ise
İlgi duygusu."

Anladım doğrusu.

Sibel ATEŞOĞLU

DOĞA

Çiçeğin sarısını,
Kırların yeşilini,
Göklerin mavisini,
Düşünürüm her zaman,

Güneşin doğuşunu,
Kuşların uçuşunu,
Görünce hep aklıma,
"Doğa" adı geliyor.

Ali TÜRKAY

DENİZ

Çeşit çeşit balıklar
İçinde oynaşırlar
Gemilerle kayıklar
İnsanları taşırlar

Pis olursa eğer deniz
Giremeyiz hiçbirimiz
Aman kirlenmesin diye
Çalışalım hepimiz

Burcu SEVİNÇ

resim

karikatür

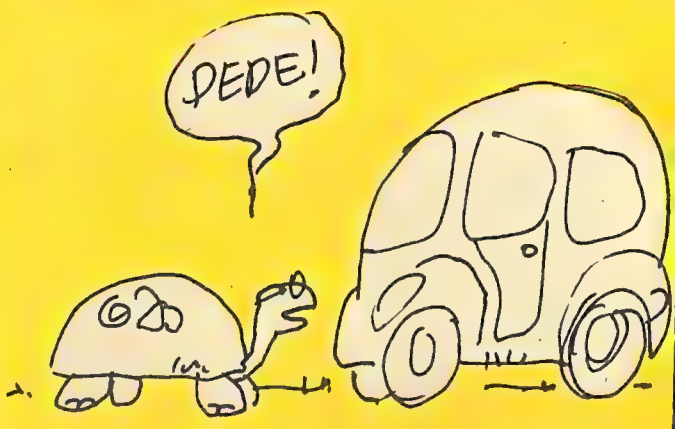

okura

BİZİM GÜZEL YURDUMUZ

Uçan bir halı mı?
Yüzen bir gemi mi?
Yoksa, yoksa kelebek mi?
Bizim güzel yurdumuz.

Nice derviş destan yazmış,
Nice şair beste yapmış,
Kimi çalıp adına türkü söylemiş,
Bizim güzel yurdumuz.

Siyah, beyaz ayırt etmez,
Dostu çoktur, seveni çok,
Kavga döğüş nedir? Bilmez,
Bizim güzel yurdumuz.

Toprağında nice aslanlar yatmış,
Nice şehit, gazi vermiş,
Öksüz, yetim hep ağlamış,
Bizim güzel yurdumuz.

Toprağıyla ürün vermiş,
Tohumuyla fide vermiş,
Garipleri hep beslemiş,
Bizim güzel yurdumuz.

Şermin ÇALIŞKAN

Fuat UTKAN

fıkra

SINIFTA KALMIŞ

Öğretim yılı başında sınıfa girdi öğretmen. Gözü arka sıralardaki öğrencilerden birine takıldı:

"Oğlum, senin geçen yıl bu sınıfta kardeşin var mıydı?"

"Hayır öğretmenim, benim kardeşim daha çok küçük."

"Peki, geçen yıl bu sınıfta sana çok benzeyen biri vardı. O kimdi acaba?"

"Bendim!..."

"Tuhaf şey doğrusu."

"Bunda şaşılacak bir şey yok ki öğretmenim. Sınıfta kaldım, bu yıl aynı sınıfta yeniden okuyacağım."

mektup arkadaşı

HANDAN BAŞARAN: 13 yaşındayım. Özel zevklerim, spor yapmak, dansetmek, sinemaya gitmek ve kart kolleksiyonu yapmaktır. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: 4 Eylül mah. No.3 Horsunlu/Kuyucak/AYDIR

ZEHRA TOPUZCU: 13 yaşındayım. Orta 2. sınıfa gidiyorum. En büyük dileğim polis olmak. Özel zevklerim müzik dinlemek, kitap okumak, gezmek ve spor yapmaktır. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarla yazışmak için Adres: Etlik Esertepe Ahmet Şef. Kol. Cad Mo: 208 Etlik/ANKARA

ALİ İLKER GÖKÇÜLER: 13 yaşındayım Orta 2. Sınıfa gitmekteyim. Özel zevklerim futbol oynamak, flüt çalmak, sinemaya gitmek ve kitap okumaktır. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Meydan mah. 835 sok No. 1 ADANA

DÖNDÜ GÜVENÇ: 13 yaşındayım ve ortaokul 2. sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim arasında kitap okumak, elişi yapmak, bitki yetiştirmek ve seyehat etmek gelir. Yaşıtım olan kız arkadaşlarla yazışmak için Adres: Yeşiltepe mah. 34 sok No 41 Aktepe/ANKARA

ERTUĞRUL ERCAN: 12 yaşında olup orta 2. sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim balık avlamak, müzik dinlemek şarkı söylemek ve sinemaya gitmektir. Yaşıtım olan arkadaşlarla yazışmak için Adres: Kemalettin mah. Kırkova cad. No 11/A ÇORLU

AYŞEGÜL ÖZTÜRK: 12 yaşındayım ve orta 2. sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim kitap okumak, müzik dinlemek , sopor yapmak ve peçete kolleksiyonu yapmaktır. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Ekevler 2. Sok No 24 HATAY

TÜLAY CENİK: 10 yaşındayım. İlkokul 5. Sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim, müzik dinlemek, bisiklete binmek ve resim yapmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak isterim. Adres: 1. Polis Lojmanı Kat. 2 Daire 17 Ceyhan/ADANA

NİLÜFER KUNT: 10 yaşındayım. İlkokul 5. sınıfta okumaktayım. Özel zevklerim müzik dinlemek kitap okumk, kart, peçete ve para kolleksiyonu yapmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için Adres: Cebrail mah. Işık cad. Cengiz apt kat 3 No: 11 HATAY

ESAT EREL: 13 yaşındayım orta 2. sınıfa gitmekteyim. Özel zevklerim kitap okumak, pul ve kartpostal biriktirmek, yüzmek ve müzik dinlemektir. Kız ve erkek arkadaşlarımla yazışmak için Adres: Darüşşafaka cad. Erel Ap No 44/9 Fatip/İSTANBUL

AYDIN ERDEN: 13 yaşındayım. Özel zevklerim, basketbol oynamak, müzik dinlemek ve kitap okumaktır. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres 20 Temmuz mah. Tüz yol sok No. 14 NEVŞEHİR

MURAT TURAN: 11 yaşındayım orta 1. sınıfa gitmekteyim. Özel zevklerim, kitap okumak bisiklete binmek, spor yapmak ve pil biriktirmektir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres Esentepe Gültepe 386 sok. No 51 İSKENDERUN

AFACANLAR

Güneşe Yolculuk 2

AFACANLAR

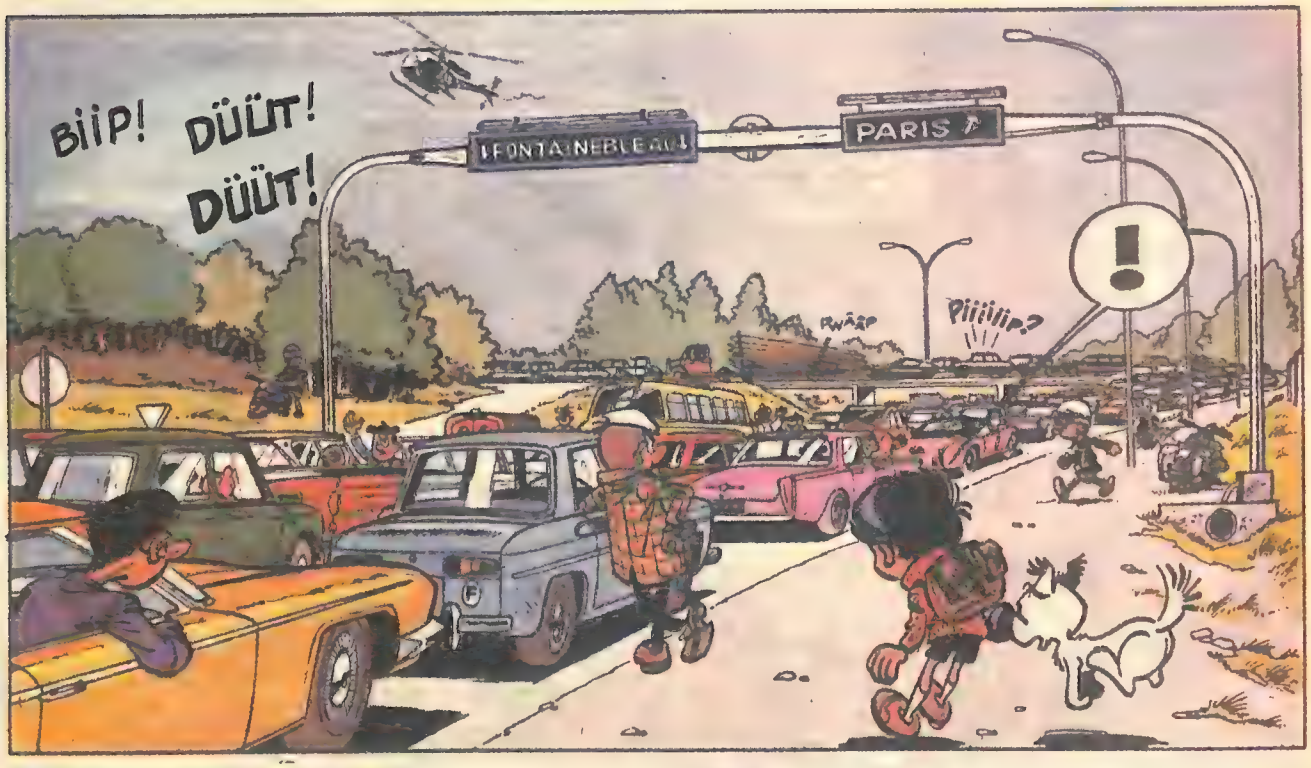
BİİP! DÜÜT! DÜÜT!
FONTAINEBLEAU
PARIS
PIIIIIIP?

TRAFİĞİN BU KADAR SIKIŞMIŞ OLABİLECEĞİNİ DÜŞÜNEMEMİŞTİM. TAM GAZ İLERİ DERKEN NE KADAR DA İYİMSERMİŞİM!

ÖZÜR DİLERİM BAYIM, TATİL YOLCULUĞUNA ÇIKMAK İÇİN BURADA UZUN ZAMANDAN BERİ Mİ BEKLİYORSUN?

BENİM TATİLE FALAN ÇIKTIĞIM YOK. DÜN AKŞAM POSTANEYE GİTMEK İÇİN ARABAYA BİNDİM VE BU ÇILGIN TATİLCİLERİN ARASINDA KALDIM. YANINIZDA SANDVİÇ BULUNUR MU?

OĞLUM NE YAPIYORSUN BURADA? TRAFİĞİ TIKIYORSUN, HAYDI YÜRÜ!

TRAFİK Mİ? AMA...
FAZLA KONUŞMA SEN BENİM KİM OLDUĞUMU GÖRMÜYOR MUSUN?

KİM OLDUĞUN BELLİ ASALAK BİR TARLA FARESİ!

AFACANLAR

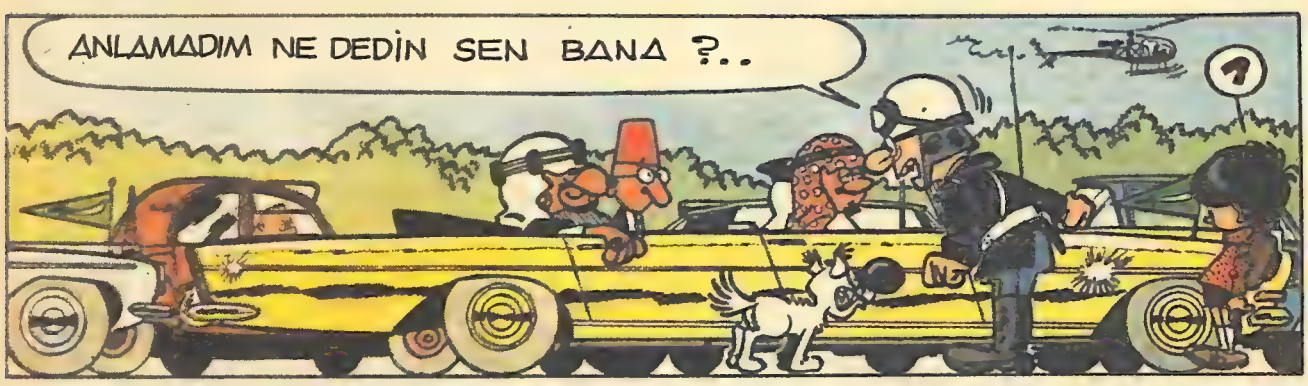
ANLAMADIM NE DEDİN SEN BANA ?..

HIM, PEKİ ÖYLE OLSUN! SANA İNANIYORUM.
AMA ÖYLEYSE KİM ?..
ÜFF, NE PİS SIRITIYOR.

SEKRETER!
BUYRUN HAŞMETLİ EFENDİM?

BU GÜN KEYFİM YERİNDE. ŞU KÖFTE BURUNLU ADAMIN MERAKINI GİDERELİM. KENDİSİNE BENİM SESLENDİĞİMİ SÖYLEYEBİLİRSİN!

HAŞMETLİ EFENDİM, SİZE ASALAK BİR TARLA FARESİ OLDUĞUNUZU SÖYLEDİĞİNİ BİLDİRMEME İZİN VERİN.

HAA, ÖYLE Mİ? ÖYLEYSE BU SİZE PAHALIYA MAL OLACAK HAŞMETLİ! BİR KAMU GÖREVLİSİYLE BU BİÇİMDE KONUŞMANIN NE DEMEK OLDUĞUNU SİZE GÖSTERECEĞİM.

SEKRETER!
EMREDİN HAŞMETLİ EFENDİM!

HAŞMETLİ EFENDİM HİÇ BİR ZAMAN HAKARET ETMEZ. EĞER O SİZE ASALAK TARLA FARESİ DEMİŞSE, BU SİZİN BUNDAN SONRA ASALAK TARLA FARESİ OLDUĞUNU GÖSTERİR. ONA ŞÜKRAN BORÇLUSUNUZ.
ZAVALLI ASALAK TARLA FARESİ!

AFACANLAR

BU KARGAŞALIĞIN İÇİNDE AMACIMIZDAN UZAKLAŞMAYALIM TOTO. BURAYA OTOSTOP YAPMAYA GELDİK...
BİZİ GÖTÜRMEYİ KABUL EDECEK BİRİNİ BULMALIYIZ. AMA HERKESİN ÖFKESİ TEPESİNDE!..
HEEY TOTO!! NEREYE GİDİYORSUN?
HAV!
HAV!
Tercümesi: ... İYİ GÜNLER.
...OTOSTOP OYNUYORUM.
...OLDUKÇA NEŞELİ BİR YOL ARKADAŞIYIM...
ŞİMDİ ANLADIM. TOTO İŞİ AKILCI YÖNDEN ÇÖZMEYE ÇALIŞIYOR. BÖYLECE BİR ŞOFÖRÜ RAHATÇA TAVLAYABİLİR.
BABA GÖRÜYOR MUSUN? MÜTHİŞ BİR KÖPEK BU. SAHİBİNE SORALIM EĞER ONLAR DA GÜNEYE İNİYORLARSA YANIMIZA ALALIM. YOLDA HİÇ SIKILMAYIZ!
BU SIKIŞIKLIKTAN ÇIKIP DA YOLA ÇIKACAĞIMIZA İNANIYORLARSA GELSİNLER.
DUYDUN MU UFAKLIK? CESARETİN VARSA YOLA ÇIKMAYA BAŞLAMAK ÜZERE GELEBİLİRSİN!
OH, SAĞOLUN BAYIM!
SEKRETER!!!
OH ANLADIM HAŞMETLİ EFENDİM... HEMEN ŞİMDİ!
OLDUĞUN YERDE DUR DELİKANLI!
?!

2000 Yıllık Bir Sessizlikten Sonra

GÜN IŞIĞINA ÇIKARILAN KENT

BIR zamanlar, antik deniz kasabası **Herculaneum**'un gururu olan olağanüstü tiyatro, şimdi volkanik su akıntıları ve bunların oluşturduğu birikintilerin altında yatıyor. Bu kızışan ve hareretlenen kütle, İ.S. 79 yılının 25 Haziran'ında gece yarısına doğru (Vesuvius) **VEZÜV** Dağının yamaçlarından başlayarak gürlemeye başladı. Tabii komşu kent **Pompei** de bu felaketten nasibini alacaktı.

İşte yüzyıllar önce şansız bir doğa felaketiyle karşı karşıya kalan İtalya'nın bu iki antik kenti, Pompei ve Herculanuem'u görmek üzere asistanım **Vittorio De Griloma** ile uzun bir geziye çıktım.

Vesuvius Dağı'nın patlamasından önce (İ.S. 79) Pompei hiç de küçük sayılamayacak büyüklükte bir kentti, ayrıca Roma vatandaşlarının gözünde önemli bir yeri de vardı. Şimdi pek önemi olmayan Sarnus nehrinin hemen yanında kurulmuştu. Kent çok kısa zamanda önemli bir ticaret limanı durumuna gelmiş, dış ülkelerle bağlantısını güçlendirmişti. Deniz düzeyinden 1.200 m. yükseklikteki Vesuvius, yörenin en yüksek noktasıydı. Herculaneum yaklaşık 9 km. uzaklıktaydı.

Pompei ve Herculaneum'un ortaya çıkarılması, modern arkeolojik çalışmalara öncülük etmiştir. Bu iki kente ait tüm izler, 1709 yılına değin kayıptı. O yıl, tiyatronun taş sahne yapısının bir rastlantı sonucu bulunmasıyla çalışmalara başlandı. Fakat serüvenci kazıcılar ve haberi alan Napoli soyluları tiyatrodan kendilerine de pay çıkarmaya çalışmakta pek gecikmediler, kısacası yağma başlıyordu. Sahnenin mermer süslemelerini villalarını süslemek için söktüler, tunç ve mermer heykelleri taşıyıp götürdüler. Bu soylu hazine avcıları kentin geri kalan kısmını yağmalamak için tiyatrodan diğer taraflara uzayıp giden tüneller açtılar, mahkûmlar da dahil olmak üzere yüzlerce işçi çalıştırdılar.

Ben ve asistanım Griloma, bu eski dar koridorlar boyunca yürümeye başladık. Sanki zaman tünelinde yol alıyorduk, yüzlerce yıllık geçmişe varmak için. Duvara kazınmış bir yazı gözüme çarpıyor: "Pihan, 1793", bizden önceki bir ziyaretçinin adı. Çok geçmeden önümüz taş ve toprak yığınıyla kapanıyor. Eğer yolumuza devam edebilseydik herhalde Herculaneum'un merkezine varacaktık.

Bugün liman yaklaşık 500 metre uzakta. Herculaneum'u gömen aynı volkanik lavlar antik limanı da 20 metre derinliğe kadar örtmüş.

UZUN zamandır, Herculaneum halkının Vezüv'ün gazabından kaçabilmek için zamanları olduğu görüşü hâkimdi. Çünkü Pompei'de bulunan yüzlerce insan iskeletine karşın Herculaneum'da yalnızca 15-20 tane iskelet bulunmuştu. İskeletlerin azlığı, Pompei felaketini duyan Herculaneumlu yurttaşların kentlerini boşalttıkları inancını güçlendiriyordu. Fakat son yıllarda yapılan bilimsel araştırmalar Herculaneum halkının da ani ölümle karşı karşıya kaldığını göstermektedir. Dr. Maggi, başkanlığındaki bir arkeoloji ekibi, Herculaneum'un kıyı şeridindeki taş bölmelerde yaptıkları kazılarda ani ölümle hayatlarını kaybettikleri anlaşılan bir yığın iskelet buldular.

2 yıl kadar önce Dr. Maggi'nin ekibi, sandallar için sığınak olarak kullanılan bu taş bölmelerin ön kısımlarında üç insan iskeleti ortaya çıkarmıştı. Bu yüzden Dr. Maggi, Herculaneum'un, düşünüldüğünün tersine, tamamen boşaltılmadığı görüşünü savunmaktadır.

Geçen yaz, Dr. Maggi beni bu taş bölmelerden (oda) birine götürdü. Gözlerimi karanlığa alıştırdıktan sonra, ıslak volkanik küller arasında iskeletleri görmeye başladım. Hepsi bir araya sıkışıp kalmışlardı. Maggi bu insanların kaçmaya çalışan bir aile olduğunu söylüyor: 7 erişkin, 4 çocuk ve 1 bebek iskeleti. Hepsi cesaret vermek üzere birbirlerine sarılmışlardı sanki. Üzerlerinde bilezikleri kolyeleri ve diğer süs eşyaları bile duruyordu.

İskeletler üzerinde araştırmalarını sürdüren fizikî antropolog Dr. Sara Bisel'e göre oldukça iyi korunagelmiş olan Herculaneum iskeletleri, burada XVIII. yy.'da ortaya çıkarılan hazineler kadar değerli. Bir miktar da Romalı iskeleti ortaya çıkarılmıştı. Romalılar ölülerini yaktıkları için iskeletlerinin sayısı fazla değildi.

Antik Herculaneum'un yer aldığı bugünkü **Ercolano** halkı Vezüv'ün böyle suskun duruşuna aldanmıyor. 1944 ve 1980 yıllarında faaliyet gösteren Vezüv çevrede her zaman korku ve endişe yaratıyor. Bir Ercolanolu sohbetimiz sırasında şöyle diyor "Evlerimizi sanki büyük bir barut fıçısının üstünde kurmuş, yaşamaya çalışıyoruz.".

Oysa 2000 yıl önce Vezüv'ün yamaçlarında yaşayan insanlar bunun farkında değillerdi. Büyük bir olasılıkla, o zamanlar 300 yıldır sessiz bir şekilde yanıbaşlarında yükselen dağların bir yanardağ olduğunu bile düşünemiyorlardı.

MİSENUM LİMANININ karşısında oturan antik Romalı doğa bilimci yaşlı Plinius bile patlamayla birlikte Vezüv'ün tepesinden gökyüzüne yükselen bulut kümesini bir tehlikeden ziyade yeni bir doğa olayı olarak düşünmüştü. Roma donanmasının komutanı olarak, kendisini olay yerine götürecek bir gemi istedi; bu garip olayı araştırmak istiyordu. Fakat kendisi de yanardağın gazabına uğradı ve hayatını kaybetti. Yeğeni Genç Plinius ise amcasının evinden olayı tüm ayrıntılarıyla izleyip notlar aldı.

Sevgili ilkokul öğrencileri.

Bu yıl öğretmeniniz size ilk kez çok seveceğiniz bir dergi verecek: GÖRSEL ÜNİTE DERGİSİ

Öğretmeniniz, sizin için her zaman en iyiyi, en yararlı olanı vermek ister. Bu yıl, öğretmeniniz ünite dergisi olarak size en güzelini verme olanağına kavuştu.

Görsel Ünite Dergisi, öğrenmeyi, öğretmeyi, uygulamayı kolaylaştıracak. Hem size, hem de öğretmeninize yararlı olacak.

Görsel Ünite Dergisi, en yeni programlara göre hazırlandı. Görerek öğrenmeniz için resimler çizildi. Özenle. Özel olarak. Tek tek. Renk renk.

Görsel Ünite Dergisi, her şeyi ile sizin derginiz.

Her sayısını seve seve okuyun.
Derslerinizi seve seve öğrenin.

GÖRSEL YAYINLAR

*Okulunuz Türkiye'nin neresinde olursa olsun, GÖRSEL YAYINLAR **Görsel Ünite Dergisi**'ni öğretmeninize mutlaka ulaştıracaktır.*

2., 3., 4. ve 5. sınıflar için Test Ekleri Görsel Ünite Dergisi'nde. Ücretsiz.

GÖRSEL ÜNİTE DERGİSİ *seve seve okuyun seve seve öğrenin*

BOB MORANE Süper Komando

4

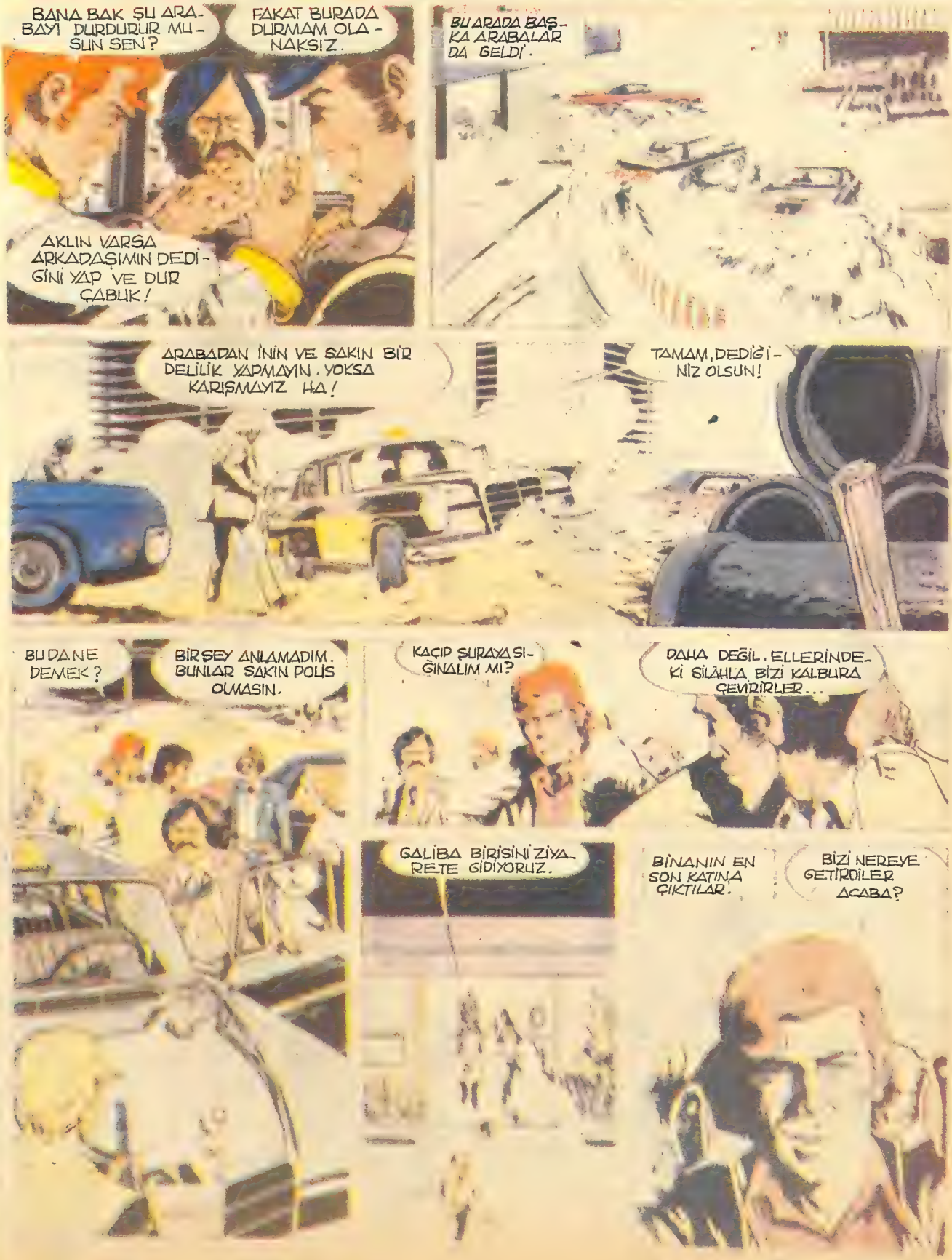

BOB MORANE Süper Komando

BOB MORANE Süper Komando

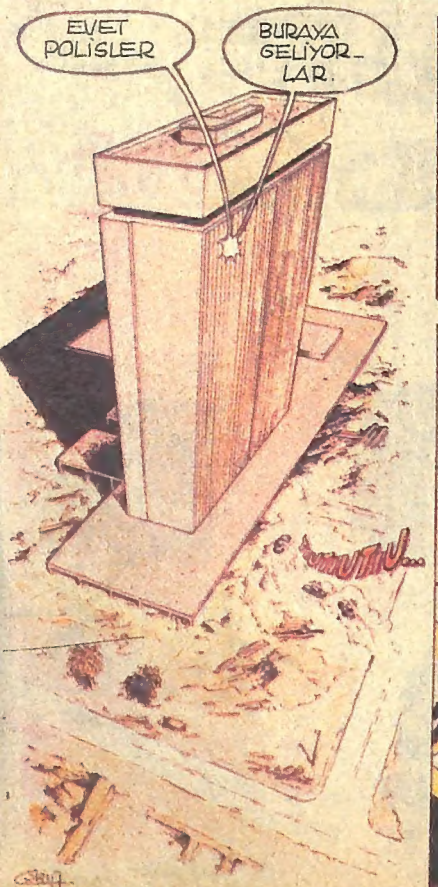

BOB MORANE Süper Komando

ÖNCE ARAGUAYA'DAN GELENLERLE KONUŞMAK GEREĞİNİ DUYDUM. FAKAT BİR SONUÇ ALAMADIM. HEPSİ ŞUURLARINI YİTİRMİŞLERDİ. BENDEN SÜREKLİ KAÇIYORLARDI.

ÇOCUKLAR! OKUL GEREÇLERİNİZİ* FLORAN 2R VERİYOR...

Bu yıl okul gereçleriniz Floran 2R'den...

Çantalar, kalem kutuları, defterler, defter kapları, kalemler, kalemtraşlar, silgiler, cetveller... Hepsi birden FLORAN 2R kullananın oluyor!

Floran 2R ile her gün özenle dişlerinizi fırçalayın. Hem sağlığınızı koruyun, hem armağanlar kazanın.

Floran 2R dünyanın en gelişmiş formülüyle üretilen diş macunudur.

Floran 2R'nin kırmızı-beyaz çizgilerindeki 2 ayrı florürü diş minelerini korur, çürümeleri önler.

Floran 2R'nin Kalsimini dişleri daha da beyaz yapar.

Floran 2R, özel plastik ağızlı, en sağlıklı diş macunu tüpündedir.

2 FLORÜRLÜ
FLORAN 2R KULLANIN,
ARMAĞANLAR KAZANIN

2 FLORÜRLÜ FLORAN 2R
...ŞİMDİ YAŞAM DAHA DA GÜZEL

*** 55.000 adetlik Floran 2R armağanlarına KATILMA KOŞULLARI:**

- 2 adet Floran 2R'nin "satış fiyatı" yazılı tüm yüzeyini kesin.
- Arkasına adınızı, soyadınızı, ev adresinizi, okulunuzu, sınıfınızı ve satın aldığınız yeri yazın.
- Bir zarfa koyup engeç 5 Kasım 1984 gününe kadar P.K.657 Beyoğlu-İstanbul adresine postalayın.
- Her iki adet "satış fiyatı" yüzeyi için, bir adet kur'a numarası verilecektir.
- Noter huzurunda yapılacak çekilişte kazananlar duyurulacaktır.

FLORAN + FLORAN = 1 kur'a numarası

Sporun her dalında hep birlikte, daha başarılı bir gelecek için, el birliği... gönül birliği...

İşgüder

"İKİNCİ ADRESİNİZ"

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK